Edini slovenski dnevnik v Zedinjenih državah.
Velja za vse leto . . . $3.00
Ima 10.000 naročnikov

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The only Slovenian daily in the United States
Issued every day except Sundays and Holidays

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT. Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 249. — ŠTEV. 249. NEW YORK, FRIDAY, OCTOBER 22, 1915. — PETEK, 22. OKTOBRA, 1915. VOLUME XXIII. — LETNIK XXIII.

ANGLEŠKA VLADA HOČE IZROČITI GRKOM OTOK CIPER.

SRBSKIM ČETAM JE ZAČELA PRETITI RESNA NEVARNOST.

GRŠKA IN RUMUNSKA SE ŠE DOSEDAJ NISTA ODLOČILI.

BOLGARSKE ČETE SO ZAVZELE VČERAJ RADUJEVAC. — PREBIVALSTVO JE POBEGNILO V RUMUNSKO. — ZAVZETJE VRANJE JE URADNO POTRJENO. — ČE ZAVEZNIKI TAKOJ NE PRIDEJO SRBOM NA POMOČ, BO NJIHOVA ARMADA UNIČENA. — IZJAVA BOLGARSKEGA MINISTRSKEGA PREDSEDNIKA RADOSLAVOVA. — "DELCASSE JE PADEL, MI BOMO PA ZMAGALI!" — ANGLEŽI SO ODLOČNO PROTI TEMU, DA BI IZROČILA VLADA GRKOM CIPER.

ZAVEZNIŠKA POROČILA.

Zavzetje Radujevca.

London, Anglija, 21. oktobra. V Pariz je dospela brzojavka, ki naznanja, da so zavzeli Bolgari Radujevac v Srbiji. To mesto leži v severno vzhodnem delu Srbije, v bližini srbsko bolgarske meje ob reki Donavi. Takoj ko so začeli Bolgari prodirati proti temu mestu, je bilo vsem jasno, da se hočejo na vsak način združiti z avstrijsko-nemško armado, ki prodira proti jugu. Skoraj vse prebivalstvo mesta Radujevac, je pobegnilo v Rumunsko.

Srbska armada v nevarnosti.

Pariz, Francija, 21. oktobra. — Včeraj zvečer je dobila tukajšnja Havasova agentura iz Niša sledečo brzojavko:

— Srbska armada se nahaja v resni nevarnosti. Srbsko vojno ministrstvo naznanja, da je železniška bojna črta, ki vodi iz Niša proti Solunu, na dveh mestih prodrta. Situacija postajo vsak dan bolj resna. Srbi se sicer obupno in izvanredno hrabro bore, toda to jim ne pomaga veliko, ker so Nemci, Avstrijci in Bolgari v veliki premoči. Armadi preti velika nevarnost. Vse nemirno pričakuje prihoda zavezniških čet. Če nam zavezniki kmalu ne bodo prišli na pomoč, ne bomo mogli več dolgo časa ustrajati.

Anglija in Ciper.

London, Anglija, 21. oktobra. Anglija je izjavila, da prepusti Grški otok Ciper, če se pridruži zaveznikom. Angleška vlada tega poročila sicer še ni uradno potrdila, vendar so vojaški strokovnjaki prepričani, da je to resnica, ker drugače zavezniki ne bodo dobili Grške na svojo stran.

"Daily Chronicle" piše: — Grško prebivalstvo se preveč ne strinja z Zaimisom, sedanjim grškim ministrskim predsednikom, ampak so simpatije vseh še vedno na strani bivšega ministrskega predsednika Venizelosa.

Venizelos je baje nasvetoval Angliji, da naj da Grkom Ciper; v istem trenutku, ko bodo Grki dobili ta otok, bodo stopili na stran zaveznikov in se umešali v vojno.

Precejšnje koncesije.

Pariz, Francija, 21. oktobra. — Grški kabinet je imel v torek sejo, o kateri ni časopisje skoraj ničesar poročalo. Brzojavka, ki jo je dobila Havasova agentura, se glasi:

— Kot je bilo že v ponedeljek razglašeno, so zavezniki stavili Grkom nekaj novih ponudb, da bi jih s tem pridobili zase. Časopis "Ethnos" piše, da bi imela Grška zelo velik dobiček, če bi pomagala Srbom.

Grška bi segala skoraj do Carigrada, poleg tega bi dobila pa še Ciper in veliko koncesij v Mali Aziji.

Ministrski predsednik, Zaimis, se neprestano posvetuje z zastopniki zaveznikov.

"Evening Standard."

London, Anglija, 21. oktobra. Poročilo, da je Anglija pripravljena izročiti Grški otok Ciper, je povzročilo skoraj v vseh krogih veliko razburjenje in presenečenje. "Evening Standard" piše:

— Mi smo odločno proti podkupovanju, posebno pa proti takemu podkupovanju, ki nam čisto nič ne nese. Med nami in med Nemčijo je le mala razlika: Nemčija baranta z ozemljem, ki ni njena last, mi pa barantamo z ozemljem, ki je naša last.

Med Srbijo in Grško obstoji pogodba, da morata v slučaju potrebe druga drugi pomagati. — Grška noče pomagati Srbiji in s tem dokazuje, da ji ni mar za pogodbe. Ali se bo mogoče držala pogodbe, katero bomo sklenili žnjo. Prepričani smo, da ne. — Mi bi ji dali Ciper, od tega bi pa prav ničesar ne imeli.

Velika bitka.

Pariz, Francija, 21. oktobra. — Tukajšnja Havasova agentura je dobila iz Aten sledeče poročilo:

— V okolici Košane se vrši silno vroča bitka, ki je pa sedaj še neodločilna. Bolgari nameravajo prodirati proti Bitolju, in prekiniti zvezo s Solunom. Po zavzetju Štipa so se Srbi umaknili proti Skoplju. Železniška proga, ki teče med Skopljem in Nišem, je na več mestih uničena. Druga bolgarska armada prodira proti Kumanovem.

AVSTRIJSKO- NEMŠKO- BOLGARSKA POROČILA.

Operacije nemških čet.

Berlin, Nemčija, 21. okt. — Poročilo, ki ga je izdalo vrhovno vodstvo nemške armade se glasi:

— Sovražnik se na celi črti umika, mi ga pa neprestano zasledujemo. Srbe smo pregnali iz važnih postojank južno od Ripanja. Naše prednje straže so se približale črti Stepojevac—Leskovac—Baba. Zapadno od Morave so se približali Nemci Selovu. — Bolgarske čete se bojujejo pri Negotinu. Na jugu so zavzeli Bolgari cesto, ki veže Zaječar s Knjaževcem.

Mesto Negotin leži v severnovzhodnem delu Srbije in je oddaljeno samo 25 milj od avstrijsko-nemške bojne črte.

Bojni plen.

Sofija, Bolgarsko, 21. oktobra. Izjava, ki jo je podalo vrhovno vodstvo bolgarske armade, se glasi:

— Naše čete prodirajo po dolini reke Timok in so se približale Negotinu. Pri zavzetju neke vasi smo vjeli 50 srbskih vojakov; včeraj je padlo 150 mož in dva častnika.

— V okolici Pirota so napadle naše čete višine pri Vidlicu in jih z naskokom zavzele. Te višine so za nas izvanredno velike strategične važnosti.

Boji pri Vranji.

Sofija, Bolgarsko, 21. oktobra. Iz glavnega stana bolgarske armade poročajo:

— Ko so naše čete pregnale na nekaterih mestih sovražnika iz doline reke Morave, so se utaborile v okolici Vranje. Mesto Vranja se nahaja v naših rokah. Koliko je znašal vojni plen, se dosedaj še ni moglo dognati. Ve se samo to, da so našli naši vojaki v nekem skladišču dva miljona patron in za miljon frankov tobaka. Pri Egri Palanski je položaj neizpremenjen.

— V dolini Bregalnice izvanredno hitro napredujemo. Večji del doline se nahaja že v naših rokah. Zavzeli smo mesto Košano in Nikratovo. Pri tej priliki smo vjeli kakih 2000 srbskih vojakov.

— Prebivalstvo nas je navdušeno pozdravilo. Z vseh hiš so vihrale zastave, bolgarski prebivalci so stiskali našim vojakom roke in jih pozdravljali kot osvoboditelje.

Bolgarski car na fronti.

Sofija, Bolgarsko, 19. oktobra. Kralj Ferdinand je odšel na fronto, kjer je prisostvoval bojem pri Stracinu. Ko bodo enkrat zavzeli Bolgari tamošnje postojanke, jim bo pot do Kumanova odprta. —

Izjava bolgarskega ministrskega predsednika.

Berlin, Nemčija, 21. oktobra. Bolgarski ministrski predsednik, Radoslavov, je rekel nekemu časnikarskemu poročevalcu:

— Prepričan sem, da v tej vojni Rusija ne bo napadla Bolgarov. Če se bode pa to vseeno zgodilo, se bodo bolgarske čete ravno tako hrabro borile proti Rusom, kakor se bore proti drugim sovražnikom dežele. Ničesar boljšega nismo mogli storiti kot to, da smo se zvezali z Nemčijo. Bolgarsko ljudstvo je kakor nemško: — mirno, hrabro in odločno. — Delcasse je resigniral, ker ni imel sreče s svojo balkansko politiko. Sledil mu bo ruski zunanji minister Sazanov. Ta dva sta največja sovražnika Bolgarske. — Padla sta, mi pa zmagujemo in bomo zmagovali do konca.

Italijanska vest.

Rim, Italija, 21. oktobra. — Milanski časopis poroča:

— Angleški in francoski agitatorji so zopet na delu. Sedaj si na vse načine prizadevajo pregovoriti italijansko vlado, da bi na Balkanu intervenirala oziroma, da bi pomagala Srbiji. Italija mora najprej sama zase skrbeti; zaveznikom bo šla šele tedaj na pomoč, ko bo premagala sovražnika, ki ogroža njene meje.

Izkrcavanje čet.

Berlin, Nemčija, 21. oktobra. Iz Sofije poročajo, da so zavezniki še vedno izkrcujejo svoje čete v Solunu. Dosedaj je v pristanišču že kakih 40.000 francoskih in angleških vojakov. Vesti, da so vdrli zavezniki na nekaterih mestih preko bolgarske meje in da so osvojili nekaj ozemlja, še niso uradno potrjene in najbrže neresnične.

— Naravnost izključeno je, da bi mogli zavezniki ubraniti železniško progo Solu—Niš pred napadi Bolgarov. Železnica teče skoraj čisto ob bolgarski meji. Kakor hitro spravimo na višine zadostno množino vojaštva in topov, bomo večji del proge kontrolirali.

— Vse prebivalstvo je silno navdušeno za vojno. Po mestih se še vedno vrše demonstracije, pri katerih se ljudje zelo navdušujejo za Nemčijo in Avstrijo.

Ruske bojne ladije.

Bukarešt, Rumunsko, 21. okt. Iz Sofije poročajo, da so se pred Varno zopet pojavile ruske bojne ladije. Če bodo Rusi hoteli izkreati čete, jih najbrže ne bodo pri Varni, ker je vse tamošnje obrežje zastraženo z nemškimi pod morskimi čolni. Bolgari so že parkrat streljali na ruske bojne ladije, pa so se še vedno pravočasno umaknile.

Venizelos.

Atene, Grško, 21. oktobra. — Ljudje se zelo navdušujejo za bivšega ministrskega predsednika, Venizelosa, češ, da je on najbolj zmožen grški politik in da je že večkrat rešil Grško iz zagate.

Situacija na Galipolisu.

Berlin, Nemčija, 21. okt. — Turški generalni štab poroča:

— Zadnje dni se ni na Galipolisu ničesar posebnega pripetilo. Zavezniki so poslali nekaj svojih čet v Solun, ostale jim bodo pa najbrže v kratkem sledile. Poročilo, da bodo zavezniki odpoklicali vse svoje vojaštvo z Galipolisa, je resnično, ker so se sedaj izprevideli, da močnih turških postojank nikakor ne morejo zavzeti.

Iz Kavkaza.

Petrograd, Rusija, 21. oktobra. Boji pri Vanu se še vedno nadaljujejo. Včeraj so Turki z naskokom navalili na neko našo pozicijo, pa smo jih pognali uspešno v beg.

— V splošnem je položaj neizpremenjen.

Z zapadnih bojišč.

Močni naskoki Nemcev na fronti v Champagne so bili brezuspešni kot poroča Pariz.

Pariz, Francija, 21. oktobra. — Francosko vojno ministrstvo poroča, da so obnovili Nemci včeraj zvečer pri Rheims na fronti osmih ali devetih kilometrov svoje naskoke. Kljub artilerijskim pripravam ter uporabi dušečih plinov so bili vsi naskoki Nemcev odbiti. Trikrat so poskušali prodreti francoske postojanke, a so dospeli le do omrežja iz žic, potem ko jih je francoski artilerijski ogenj decimiral.

Francozi so odbili nadalje naskoke v gozdu Givenchy, severoiztočno od Souchez.

Papež in belgijski kralj.

Rim, Italija, 21. oktobra. — Belgijski kralj Albert je ravnokar odgovoril na pismo papeža, v katerem ga skuša slednji pregovoriti, da bi pričel delati za stvar miru. Kralj se zahvaljuje papežu za njegovo ponudbo, da bo zastavil ves svoj upliv za oproščenje Belgije, a obenem izjavlja, da ne bo odložil meča, dokler bo njegova dežela v suženjstvu.

Nezgoda prevoznega čolna.

Nekako 60 ljudi je bilo včeraj zjutraj poškodovanih, ko je padel prevozni čoln Lackawanna železnice, "Netherland", v gosti megli v rob pomola v bližini Christopher St. v dolenjem New Yorku. Sunek je bil tako močan, da se je potrla ograja čolna ter so padli ljudje, ki so stali spredaj, na tla.

Več potnikov si je polomilo kosti in drugi so imeli precej resne poškodbe. Ženske so postale histerične.

Na čolnu se je nahajalo kakih 800 oseb. Nesreče je bila kriva megla, ki je ovirala promet v pristanišču. Ob karanteni je bilo ustavljenih kakih deset parnikov.

Omejitev cenzure v Franciji.

Pariz, Francija, 21. oktobra. — Komitej poslanske zbornice za civilno in kriminalno zakonodajo je sklenil staviti v zbornici predlog, naj se v bodoče pred objavljenjem predloži cenzorju le vojaške in diplomatične vesti. Komitej je mnenja, da je cenzura, kot se jo izvaja sedaj, omejevanje politične prostosti.

Z iztočnih bojišč.

Boji ob reki Dvini.

Nemci poročajo, da so zavzeli ruske postojanke južno od mesta Rige. Uspehi Rusov v Volhiniji.

UMIKANJE NEMCEV.

Nemci so bili prisiljeni umakniti se od Čartorysk. Rusi so ujeli skoro 4000 mož.

Berlin, Nemčija, 21. oktobra. — Vojno ministrstvo je danes objavilo, da so zavzeli Nemci južnoiztočno od Rige breg reke Dvine in sicer od Borkovic pa do Bersmuende.

Nemške čete v Volhiniji so bile prisiljene umakniti se od Čartoryska. Pričelo se je s protinaskoki, da se zopet dobi nazaj izgubljeno ozemlje.

Petrograd, Rusija, 21. oktobra. V današnjem poročilu ruskega vojnega ministrstva se poroča o važni ruski zmagi v okolici Baranovici, kjer se je Rusom posrečilo zavzeti nemške postojanke ter ujeti 3652 mož, zapleniti deset strojnih pušk in en top.

Baranovici leži v srednjem delu ruskih črt, severno od Pripet črte.

Dunaj, Avstrija, 21. oktobra. — V današnjem oficijelnem poročilu se glasi, da se je v bojih ob Putilovka reki v Galiciji zaplenilo dosti japonskega orožja in japonske municije in sicer ob priliki razdejanja nekega ruskega oklopnega vlaka.

Z boji v Kolki distriktu se nadaljuje, ne da bi bilo opaziti v situaciji kako večjo izpremembo.

Obramba Londona.

London, Anglija, 21. oktobra. Kot odgovor na številna vprašanja v poslanski zbornici, kaj se je odredilo, da se zavaruje London proti bodočim napadom od strani Zeppelinov, je izjavil lord Balfour, prvi lord admiralitete, da se je postavilo k obrambnim topom izkušene topničarje z ladij, ker se ni preveč zanesti na obrambo mesta od strani aeroplanov samih.

Balfour je nadalje izjavil, da je ob priliki zadnjega napada Zeppelinov slabo vreme branilo angleškim aeroplanom, da niso mogli razviti njih polne aktivnosti.

Poslanica na Anglijo.

Washington, D. C., 21. okt. — Neki višji uradnik je danes izjavil, da se bo še ta teden odposlalo na Anglijo poslanico, v kateri se bo protestiralo proti omejevanju ameriške trgovine od strani Anglije.

Telefoniranje iz Washingtona v Pariz.

Washington, D. C., 21. oktobra. Včeraj zvečer se je z visokih stolpov za brezžično brzojavljenje v Arlington, Va., skušalo stopiti v zvezo z radijsko postajo na Eiffel stolpu v Parizu. Če je bil poskus uspešen, se ni moglo danes še izvedeti. Če je dospelo poročilo v Pariz, bo prišel odgovor potom kabla. Razdalja od Arlingtona v Pariz znaša nekako 3000 milj, dočim se je že z iste postaje govorilo s Honolulu, katera postaja je oddaljena 5000 milj.

Pariški opazovalec je sporočil še včeraj popoldne, da je slišal pozdrav iz Arlingtona.

Dva avijatika sta izgubila življenje.

Boston, Mass., 21. oktobra. — J. Chauncey Redding, učitelj v avijatični šoli, ter 19letni P. Bullman, njegov mehanik, sta bila danes popoldne na mestu ubita, ko se je eno krilo stroja zlomilo ter je padel aeroplan s precejšne višine na tla.

Vojna municija v New Yorku.

Iz številnih krajev na Zapadu se vsipa v New York pravcata povodenj municije in vojnega materijala, katerega se bo poslalo od tu v Evropo. Blaga je toliko, da nimajo železnice dosti voz na razpolago in posledica tega je, da so prenapolnjena vsa skladišča.

Krvavi boji na mehiški meji.

V bojih na mehiški meji so bili ubiti trije ameriški vojaki. — Osem nadaljnih ranjenih.

PET MEHIKANCEV MRTVIH.

Villa hoče nadaljevati z bojem za oproščenje mehiškega naroda od vlade kapitala.

San Antonio, Tex., 21. oktobra. Trije vojaki Združenih držav so bili ubiti in osem nadaljnih jih je bilo ranjenih, ko so Mehikanci danes zjutraj ob 2. uri naskočili kraj Ojo de Agua. — Tozadevno poročilo je poslal Funston. Pet Mehikancev je bilo ubitih v tem spopadu. Ojo de Agua leži kakih 60 milj severno od Brownsville. Nad sto Mehikancev je naskočilo Amerikance in veliko prvih je nosilo uniforme Carranzove armade. V kraj se je poslalo ojačenja, nakar so banditi pobegnili. Mejne patrule zasledujejo sedaj napadalce.

Ubite Amerikance se je prenesllo v misijon in prevedlo nato v San Antonio, kjer se jih bo pokopalo na narodrem pokopališču.

Washington, D. C., 21. okt. — V svoji končni izjavi, na predvečer pred razpustom, obsoja tukajšna Villova agentura Carranzo kot moža, ki je prelomil svojo dano besedo ter jo bo zopet prelomil, če bo kandidiral za pred sedništvo Mehike.

Predsednik Wilson bo najbrž v najkrajšem času imenoval dosedanjega poslanika v Chile, Fletcherja, poslanikom za Mehiko.

Jezus Acuna, Carranzov minister za zunanje zadeve, je sporočil danes tukajšni agenturi, da se bo dan 19. oktobra proklamiralo za praznik neodvisnosti Mehike in sicer na čast priznanja predsednika Wilsona. Generala Villo se je od konvenčne stranke, ki hoče priznati Caranzo kot provizoričnega predsednika, pozvalo, naj odloži orožje ter konča s tem državljansko vojno.

El Paso, Texas, 21. oktobra. — General Villa ne bo zapustil Mehiko na nasvet njegovih prijateljev ali sovražnikov. On bo nadaljeval z boji, kojega cilj je oproščenje mehiškega naroda od vlade veleposestnikov in kapitalistov. Villa bo prestal z bojem le v slučaju da ne bo mogel dobiti nobene municije ve. Predstoječo izjavo je podal Hipolit Villa, brat Francisca Villa, znanega generala.

Delovanje nemških podmorskih čolnov.

Nemška admiraliteta je nadalje sporočila, da so nemški podmorski čolni torpedirali v septembru 29 angleških trgovskih parnikov, s skupno tonsko vsebino 103,316. Nadalje se je potopilo dva transportna ter sedem ribiških parnikov.

Šest sovražnih trgovskih parnikov pa je bilo razdejanih od min.

Rusija preti s povračilom.

London, Anglija, 21. oktobra. Poročevalec "Times" poroča iz Petrograda, da je ruski zunanji urad s posredovanjem španskega poslanika obvestil nemško vlado, da bo Rusija konfiscirala imetja nemških podanikov v Rusiji ter z dobljeno svoto odškodovala Poljake, če bi Nemčija uresničila svojo grožnjo ter konfiscirala premoženja Poljakov - beguncev, če se slednji ne vrnejo v svoja prejšna bivališča.

Svinjsko meso ceneje.

Chicago, Ill., 21. oktobra. — Opaziti je senzacijonalno padanje cen svinjskemu mesu. Današnje cene so bile 35 do 50 centov nižje za stot. Nekateri so mnenja, da je padanje cen posledica omejevanja ameriške trgovine z nevtralnimi deželami, dočim pravijo drugi, da je temu vzrok dobra letina.

Proces špijonke Cavell.

Ameriško poslaništvo je zastonj skušalo izposlovati pomiloščenje Miss Cavell.

London, Anglija, 21. oktobra. Danes zvečer se je objavilo oficijelno korespondenco v zvezi z aretacijo, procesom in usmrčenjem angleške bolniške strežnice Miss Edith Cavell.

Iz nekaterih pisem je razvidno, da je bila Miss Cavell aretirana dne 5. avgusta. Priznala je, da je skrivala v svoji hiši več angleških in francoskih vojakov ter Belgijce, ki so vsi želeli oditi na fronto. Dala jim je tudi denar, da so potovali na fronto, ter jim preskrbela vodnike, ki so jih spremili do holandske meje.

Pismo, datirano z dnem 12. oktobra in pisano od Whitlocksa, je obvestilo poslanika Page v Londonu, da je bila Cavell dva dni preje usmrčena in to kljub vsem njegovim naporom, da reši njeno življenje.

Volilni poraz Bothove stranke.

Johannesburg, Južna Afrika, 21. oktobra. — Volilni rezultati, ki so prišli do polnoči, kažejo, da bodo prihodnji parlament kontrolirali unijonisti in da je doživela stranka Bothe poraz.

Italija rabi veliko stavbinskega lesa.

Savannah, Ga., 21. oktobra. — Glasi se, da je dobila neka tukajšna tvrdka naročilo za 47,000,000 čevljev stavbinskega lesa, katerega je naročila italijanska vlada v vojne svrhe. To je eno največjih naročil, kar jih je še kedaj prevzela kaka posamezna firma.

Severno pristanišče prosto ledu.

Pariz, Francija, 21. oktobra. — Posebno zanimiva je brzojavka iz Petrograda na "Le Journal", v kateri se glasi, da se bo otvorilo pričetkom novembra novo železnico iz ruskega glavnega mesta v Jekaterina, pristanišče v Severnem morju, ki je celo leto prosto letu. To novo železnico so gradili ameriški inženerji ter je bilo zaposlenih pri delu 10.000 mož, po večini vojnih jetnikov.

Pozor, pošiljatelji denarja!

Denarne pošiljatve v Avstrijo bodemo sprejemali kljub vojni s Italijo, pošta gre nemotljeno preko HOLANDIJE in SKANDINAVIJE.

Zadnja poročila nam naznanjajo, da se denarne pošiljatve ne izplačujejo v južni TIROLSKI, na GORIŠKEM, DALMACIJI in deloma v PRIMORJU. — Za del ISTRE, KRANJSKO vso in enako spodnji ŠTAJER in druge notranje kraje pa posluje pošta kakor v mirnih časih, seveda traja pošiljanje in izplačevanje kaka dva tedna dalj, nego v mirovnih razmerah.

Od tukaj se vojakom ne more denarja pošiljati, ker jih vedno prestavljajo, lahko pa se pošlje sorodnikom ali znancem, ki ga od tam pošljejo vojaku, ako vedo njegov naslov.

Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order", ter priložite natančni Vaš naslov in ono osebe, kateri se ima izplačati.

Cene:

K.	$	K.	$
5....	.80	120....	18.60
10....	1.60	130....	20.15
15....	2.40	140....	21.70
20....	3.20	150....	23.25
25....	3.90	160....	24.80
30....	4.75	170....	26.35
35....	5.50	180....	27.90
40....	6.30	190....	29.45
45....	7.05	200....	31.00
50....	7.75	250....	38.75
55....	8.60	300....	46.50
60....	9.40	350....	54.25
65....	10.15	400....	62.00
70....	10.95	450....	69.75
75....	11.70	500....	77.50
80....	12.50	600....	93.00
85....	13.25	700....	108.50
90....	14.05	800....	124.00
100....	15.50	900....	139.50
110....	17.05	1000....	154.00

Ker se cene sedaj jako spreminjajo, naj rojaki vedno gledajo na naš oglas.

TVRDKA FRANK SAKSER,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Slovenic Daily.)
Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of Business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in Canado	$3.00
" pol leta	1.50
" leto za mesto New York	4.00
" pol leta za mesto New York	2.00
" Evropo za vse leto	4.50
" " pol leta	2.55
" " četrt leta	1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan izvzemši nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and Holidays.
Subscription yearly $3.00.

Advertisement on agreement.

Dopisi brez podpisa in osobnosti se ne priobčujejo.

Denar naj se blagovoli pošiljati po Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

Dopisom in pošiljatvam naredite ta naslov:
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St., New York City.

Telefon 4687 Cortlandt.

Kaj se godi v Angliji.

V vladnih progih Velike Britanije se pripravljajo brez vsakega dvoma zelo važne odločitve. Že več tednov latentna kriza se bliža katastrofi, katero se bo že v par dneh opazilo, ko bo prišla do izbruha.

Vladni krogi si tudi nič več ne prizadevajo prikriti javnosti resnost situacije. Ministrski predsednik Asquith je zbolel, dočim se kralj povsem očito posvetuje z njegovim domnevanim naslednikom, Bonar Law-om, voditeljem konservativnih unijonistov, ki bo najbrž sestavil novo konservativno ministrstvo.

S tem bi pa bila liberalna stranka gotovo odslovljena ter nadomeščena z brutalno konservativno, kar je velikega pomena v teh kritičnih časih. Za Anglijo bi napočila perijona "močne roke" na zunaj ter skrajne reakcije na notraj, — perijoda, v kateri bi bila uveljavljena prisilna rekrutacija.

S tem pa bi se polastila reakcija edine dežele, ki je bila dosedaj in to kljub vojnim stiskam oproščena tega "blagoslova". Popolnoma bi odpadle vse obzirnosti do delavskih organizacij in Carson, močni mož novega kurza, bi spravil s sveta vse sentimentalnosti. Potem bi ne bila tudi Anglija nič boljša od Nemčije in Avstrije.

Da pa se je dosedanji ponosni mir Angležev izpremenil v veliko nervoznost, je razumljivo. Dardanelsko ekspedicijo se bo moralo hote ali nehote opustiti, ki je veljala dosedaj nekako 100,000 mrtvih in ranjenih. O velikih izgubah na ladijah in denarju pa sploh ni vredno govoriti.

Pa tudi zadnje podjetje zaveznikov, ekspedicija na Balkan, nima v sebi dosti vrjetnosti, da bi uspelo. K temu pride še izjalovljenje velike ofenzive v Franciji ter neprestano prodiranje Hindenburgovih armad v Rusiji.

To je situacija, katero je opaziti na različnih bojnih poljih. Vsled tega je umljivo, da se je polastil sotičnega angleškega naroda nemir, vsled katerega si želi v tej ali oni obliki izpremembe.

Vprašanje je le, če bo mogla le izpremememba oseb v tej zadnji uri privesti do izpremembe in če ne bo treba izpremembe celega sistema.

V nemški armadi je dobilo 4000 židovskih vojakov železne križce. To morajo biti poceni, ti križci!

* * *

New Jersey je ostala "možka" država, — pravi neki nemški zakotni list. — Da, ostala je možka, a bo imela tudi zanaprej največ sužnjev v obliki mladostnih delavk v tovarnah, — dostavlja povsem umestno newyorški nemški delavski list.

* * *

V avstrijski kupljeni cunji, ki izhaja nekje v New Yorku, kritizirajo Sakserja radi stališča, katerega je zavzel v vprašanju Slovenske Lige. Vspričo vsega, kar se je dogodilo v zadnjem času, je njegovo stališče povsem umestno.

Dopisi.

New York, N. Y. — Društvo sv. Ane št. 105 K. S. K. J. je sklenilo prirediti dne 27. novembra v Mrak-Kuclerjevi dvorani družinski večer. Cenjena društva v Greater New Yorku prosimo, da naj se na to obvestilo ozirajo in naj ne prirejajo na ta dan nobene zabave. S pozdravom Fany Štavdohar, tajnica.

Willock, Pa. — Pred kratkim smo imeli člani tukajšnje podružnice Slovenske Lige sejo. Sprejeli smo sledečo resolucijo: Ker sprevidimo, da zaenkrat še ni potreba sklicevati glavnega zborovanja, smo odločno proti temu, da bi se vršilo dne 24. novembra v Clevelandu drugo glavno zborovanje Slovenske Lige. Mi smo odločno proti temu, da bi se napadalo Glas Naroda, češ, da je on pisal proti Slovenski Ligi. Glas Naroda nam je dal le nekaj nasvetov, ki so bili vredni upoštevanja. Literarnemu tajniku priporočamo, da naj si poišče zadoščenja pri sodniji, kar je že enkrat v nekem listu obljubil, da bo to storil. Mi smo odločno proti temu, da bi se kaj mešetarilo z Liginim premoženjem. Sklenili smo, da eno kopijo te resolucije pošljemo Glasu Naroda, drugo pa glavnemu tajniku Slovenske Lige. — Predsednik Lovrenc Trobec, tajnik Anton Sotler, blagajnik Ant. Šturm.

Chicago, Ill. — Zadnji teden sem dobil pismo od enega naših rojakov iz Wisconsina, v katerem me vpraša radi delavskih razmer v naši slavni zahodni prestolici. Kako in kje mu je bilo mogoče priti do mojega naslova, mi je neznano ter si tudi ne bodem glave vbijal radi tega. Mogoče bode prihodnjič sam toliko prijazen, da mi na to vprašanje odgovori. Ker pa vem, da se drugi rojaki tudi s tem pečajo, sem se odločil v našem dnevniku odgovoriti na njegovo vprašanje. — Kar se mesta tiče, imamo sedaj približno 100 tisoč brezposelnih delavcev možkega in ženskega spola. To število se bode povečalo najmanj za 25,000 v teku treh mesecev. Radi tega je sklenil mestni odbor že sedaj skrbeti za to in ustanoviti nekako društvo, kateremu naj bode dana uloga, skrbeti za tukaj stanujoče delavce, posebno za one, ki imajo družine ter jim preskrbeti delo. Torej kakor razvidite, sta med in mleko v obljubljenem Chicagu zmrznila ter ni upanja dobiti delo vsaj za to zimo. K vsemu temu se je pridružilo 15,000 stavkujočih krojačev. Ni potreba misliti, draga čitateljica in čitatelj, da smo sedaj v Chicagu brez hlač. — Razen vseh teh nadlog in težav nas je presenetil mestni župan (mayor) s tem, da je pustil vse gostilne ob nedeljah zapreti. Novica je udarila med prebivalstvo kakor strela z jasnega neba ter ni bilo govoric ne konca ne kraja. Vzrok temu je večina le nežni spol, kateri upa na ta način pridržati svoje možičke ob nedeljah doma za pečjo. Napravili so velik sprevod po mestu, v katerem je bil zastopan večina ženski spol z otroci. Škoda, dragi čitatelj, da ti ni bila dana prilika ogledati si to zmešano repo. Z rdečimi in zmrzlimi nosovi so korakali, prepevajoč različne šolske pesmi. Kakor Izraelci, ki so šli v obljubljeno deželo, drlo se je staro in mlado po cesti in vem, da je marsikatera krasotica stokala zvečer doma radi kurjih oči. Tudi jaz sem stal ob strani z nekaterimi našimi rojaki ter nehote zapel: "Kranjski sin pije vin, če le denarce ima..." Stražnik me je pogledal po strani, ker me pa ni zastopil, pokima mi prijazno, meneč, da tudi jaz nič ne pijem. — Zadnjo soboto smo praznovali precej veselo. Zvečer, ko sem se domov peljal, sem imel še priliko poslušati mali prepir radi češpljevih knedelnov. Žal mi je, da ne poznam teh dveh kranjskih krasotic, če ne vesta, bi jima gotovo povedal, kako se jih kuha. — Nikakor pa ti ni potreba misliti, draga čitateljica in čitatelj, da zaradi tega dolgač prodajamo. Kar se moje malenkosti tiče, preženem čas z ribjim lovom, čeravno marsikateri dan sline požiram in na ribe zraven mislim. "Ne sejem nič, ne žanjem nič, pa vendar le živim." Z veseljem sem opazil zadnji čas, da je tudi konkurenca v pobiranju čikov malo ponehala ter imam vsaki večer brez velikega truda pred gledališčem precej dobro žetev. Kar se pa dobre kapljice tiče, si jo vedno že v soboto preskrbim za nedeljo, tako da tudi ti lahko kaj dobiš v slučaju, da me obiščeš v posušenem Chicagu. Zadnji teden sem imel čast, čeravno me je drugo občinstvo malo po strani gledalo radi mojih strganih čevljev, obiskati tukajšnjo največjo vzgojevalnico in bolnišnico kanarčkov. Nadzornik, posestnik in zdravnik te vzgojevalnice je eden naših rojakov. Vse ptičje hišice so lastnoročno in umetno izdelane, v katerih se nahaja čez 200 teh krasnih pevcev. Bolnišnica je odstranjena od drugih ter pokrita z zelenjem in zdravilnim zeliščem; v nji se nahaja 6 invalidov, žalostno gledajoč na svoje zdrave in vesele brate. Veselje je opazovati te majhne kričače, ki skačejo z ene palčke na drugo, pojejo svojo pesmico, ne meneč se za občinstvo, katero jih opazuje. Še pred mačkom nimajo strahu, če jim nič noče. Tudi jaz sem kupil enega ter napravil s tem moji izvoljenki veliko veselje. Ker se ravno božični prazniki bližajo, tudi ti lahko, draga čitateljica in čitatelj, presenečiš svojega ljubčeka ali ljubico ali pa soprogo z enim teh krasnih pevcev in vem, da ti ne bode žal. — Mogoče se vam bode čudno zdelo, da nič od vojne ne pišem. Vsi časopisi so polni vojnih vesti, tako da večasih v spanju pet metrov visoko iz postelje poskočim, meneč, da me streljajo. Tudi vsi drugi imajo, po mojem mnenju, že ušesa polna od tega klanja, radi tega je bolje, da molčim. — Janez Navihan.

Za dolžnost.

Povest iz ameriškega zapada.

I.

Bližala se je nevihta. Od severozapada semkaj so prihajali gosti rdečkasti veterni oblaki. Ozračje je bilo mirno in soparno in žuželke v prerijski travi so utihnile; iz daljave ob obzorju je prihajalo votlo grmenje. Naenkrat je nastal veter, kateri je beli prah ceste, ki je vodila proti Prowling Pointu od severa semkaj, ponesel seboj. Vetru in prahu sta umorno kljubovala dve dekleti, edina živa bitja, katera je bilo opaziti na cesti.

"Da bi vsaj prišli do Jail, ali do zaporov!" dejala je prva, črnooka mlada deklica, kakih osemnajstih let, medtem ko je neprestano zrla proti kake četrt milje oddaljenemu mestu. Potem je veter prah zopet odgnal in sredi lesenih poslopij, katerim sta se dekleti približali, pojavila se je dvonadstropna zidana stavba.

"Da bi vsaj do tja prišli!" ponavljala je prva deklica.

Njena spremljevalka, visoke rasti in vsekako starejša, je pogledala tudi proti mestecu.

"Saj vendar ne bode nastal ciklon, Josie?" vprašala je svojo tovarišico, medtem ko je opazovala vedno bolj temne oblake.

"Ne, hvala Bogu, ne. Vsaj jaz tako menim!" odvrnila je Josie. "Dosedaj še ni bilo opaziti trovogelnega oblaka. Toda — oni rdeči oblaki značijo o bližajoči se nevihti. Pojdivi pod ono drevo, da se malo odpočijevi. Jaz ne morem iti dalje, kajti jedva še diham!"

Naslednji trenutek sta bili obe pod košato hikorijo.

Zopet je nastal veter, kateremu je ponovno sledila tišina, katera navadno nastane pred nevihto. Nad obema deklicama je skakala ptica od veje do veje; šuma, katerega je povzročilo skakanje ptice, sta se deklici dokaj zbali. Baš pred njima v travi je pričela šumeti neka žuželka, katera je ravno tako hitro utihnila, kakor se je oglasila. Drevesa so se pričela vpogibati in nekako šepetati; grmovje se je vleglo na zemljo in povodna kača, katera se je grela na kamenju kraj bližnjega močvirja, je tiho zlezla in izginila v močvirju.

Zopet veter! Po drevesih je pričelo šumeti; debla so se pričela vpogibati, stokati in vzdihovati, dočim je bilo v zraku čuti žvižganje. Veter je nosil po zraku listje in odtrgano vejevje; potem zopet tišina in nato je pričela razsajati nevihta.

Deklici sta pričeli bežati. Rdečega zidanega poslopja ali jail-a (zaporov) ni bilo več videti. Dasiravno je bila šele četrta ura popoldne, je povsodi vladala tema.

Kmalo nato je dirjal mimo bežečih deklet na spotenem konju jezdec. V tem trenotku se je zabliskalo in tako je bilo videti jezdecev obraz.

"Kdo je bil?" vprašala je plavolasa deklica, katera je bila vsled nepričakovane pojave iznenadena.

"Kinch Collins, Mildred!" odvrnila je druga. "Šerif; saj si ga nedavno pri nas videla."

"Kinch Collins! Šerif!"

Mildred ni odgovorila. Svoje ustne je krčevito stisnila, upotrebiti je morala vso svojo moč, da je zamogla slediti svoji hitri tovarišici; toda njene misli so odšle drugim potom.

Kinch Collins, šerif! On je bil! Šele nedavno ga je videla v hiši svoje tete, kjer se je par dni mudila; tam je tudi z njim prvič govorila. Kinch Collins, s katerim so se njene misli od onega časa nadalje tolikokrat ukvarjale! Kinch Collins, šele nedavno izvoljeni šerif, o katerem je ljudstvo toliko govorilo in o čegar prejšnjem življenju so ljudje različno govorili. Nekaterim je bil pravi desperado, drugim navadni ropar, junak in dobrotnik. Oni večer, ko je obiskala svojo teto, ga je skrivaj skozi okno kraj verande opazovala, medtem ko je on dobrosrčno se smehljaje gledal male otroke njene tete, kateri so se na dvorišču igrali. Na njegovem obrazu ni zamogla niti sedaj, niti kasneje, ko je pri večerji sedela njemu nasproti, opaziti ono, iz česar bi zamogla sklepati ravnokar navedene njegove lastnosti. Mildred je prišla iz iztoka; bila je prvič v takozvanem "divjem zapadu" in v soglasju z naravo vseh deklet, bi tudi ona najraje pridobila moža, kateri je napol angelj, napol vrag. Šerif pa o svojem prejšnjem življenju ni hotel mnogo govoriti in se je prav spretno izognil vsem vprašanjem glede njegovega prejšnjega življenja. Njegov obraz je ostal vedno enako dobrosrčen, le tupatam so se njegove dobrosrčne temne oči čudno posvetile. Baš v njegovih očeh je bilo najti njegovo dušo: jasno in vendar nerazumljivo. One iste oči so med pogovorom večkrat pogledale Mildred, katera se je vselej nehote prestrašila.

Sedaj, ko je kraj svoje sestrične hitela pred prvim dežjem proti mestu, dozdevalo se ji je, da zopet občuti magično moč njegovih oči. Oni večer gaje vprašala, iz katerega povoda se poda večkrat v smrtno nevarnost in sedaj se ji je zopet dozdevalo, da sliši njegov odgovor: "Dolžnost, Miss Mildred! Enostavno dolžnost!"

Dolžnost! — Mildred se je nehote vprašala, je-li bila tudi dolžnost, katera je dovedla šerifa semkaj, na skrivaj se je tudi čudila, čemu ni pozdravil in čemu jima ni ponudil spremstvo. Najbrže ni niti njo, niti Josie spoznal; ona je želela, da bi to storil; njegova bližina in njegov glas bi je gotovo pomiril. Ona sicer ni vedela, čemu je temu tako, toda dozdevalo se ji je, kakor da se bliža neizogibni usodi in veliki nevarnosti.

Kmalo nato sta dospeli do poslopja iz rdeče opeke, do zaporov. Vrata lesene stavbe, ki je stala kraj zaporov in v kateri je stanovala jailorjeva (ključarjeva) obitelj, so se takoj odprla, kakor hitro sta deklici potrkali, in rdeči ogenj, ki je gorel na ognjišču, ju je čarobno obseval.

"Mrs. Flemming", vzkliknila je smeje se gospodična Josie, medtem ko se je vsedla na stol kraj ognjišča, "usmilite se naju! Midve sva popolnoma premočeni. Od hikorijevega bajerja pa vse do sem sva tekli! Mildred — oh! To je Miss Shelby iz Philadelphije, moja sestrična, Mrs. Flemming!"

Debela in majhna ključarjeva soproga se je nekoliko pripognila ter krepko stisnila Mildredino desnico.

"Dobrodošle! Dobrodošle!" je dejala večkrat in vedno iskreneje. "Odložite! Evo", pri tem je pričela s predpasnikom brisati širok skleten stol, katerega je pomaknila do okna, "sedite tukaj in pogrejte si noge. Oh, my! Kako ste mokri!" je vzkliknila in prijela za njune premočene čevlje. "Kako vreme!" pristavila je potem. "Takoj bodem pripravila čaj. Da bi odšli pred večerom domov, tega niti misliti ni treba. Ostanite pri nas za "souper". Mnogo vama sicer ne morem postreči, toda upam, da vama bode teknilo."

Josie kakor tudi Mildred sta hoteli prvotno prijazno ponudbo odkloniti, toda mala gospa ni hotela o tem ničesar vedeti. "Flemming vaju bode kasneje z "buggyjem" peljal domov. Kruh, molasses, slanina in jajce, to vama gotovo ne bode škodovalo."

Potem je pričela prirejati večerjo in medtem, ko je pripravila krožnike na mizo, izpraševala je Josie o sosedih in o najnovejših dogodkih v mestu, dočim se je Mildred zamislila.

V kotlu, v katerem se je kuhal čaj, je pričelo šumeti. Mildred se je nekoliko ogrela in postalo ji je prav prijetno, ali vendar je bila vznemirjena. Ona je opazovala na stenah viseče slike ključarjeve rodbine, potem sliko George Washingtona. Skušala je poslušati govor ključarjeve žene, toda to se ji ni posrečilo. Postajala je vedno bolj nemirna, dočim je v srcu želela, da bi bila blizo Kinch Collinsa. Zunaj je razsajala nevihta, dež je lil v potokih, blisk je sledil blisku in vsled neprestanega groma se je zemlja tresla. Mildred se je nehote pretresla, ko so se vrata med ključarjevo hišo in zapori odprla. V sobo je prihajal mrzel zrak in veter bi skoraj vrata, med katerimi se je pojavil neki možki, izruval.

Bil je Flemming, ključar, kateri je malo preje nesel jetnikom večerjo. Prišedši v kuhinjo, je zagnal posodo na kuhinjsko mizo. Ko mu je soproga predstavila obe deklici, ju je prijazno pozdravil.

(Pride še.)

Italija in Tripolis.

V "Giornale d'Italia" piše Os. Felici o tripolitanskih dogodkih: — Spomladi je bil položaj pač zelo resen, vendar ne tako, da bi se bila morala izprazniti strategična črta visoke planote Gurian in Djebel Nefusa. Meseca marca in aprila je delavnost vstašev ponehala, morda vsled vplivanja Berolina in Carigrada na mohamedansko prebivalstvo v naselbini. To mirovno stanje je hotelo vrhovno poveljstvo v Tripolisu izkoristiti in izvesti politično-vojaško akcijo na vzhodu in zapadu.

V zapadnem pasu je prevzel to nalogo polkovnik Miani, drzni osvojitelj Fessana, ki je imel 20-letne kolonialne izkušnje, pa tudi brezmejno samozaupanje. V nasprotju z obljubo, dano ob zasedenju Tripolitanije, je prisilil slitsko, misuratsko, tarlinnsko in muselatko domače prebivalstvo k vojaški službi in organiziral narodne čete — kakih 3000 mož — pod vodstvom domačih poveljnikov; poleg njih je imel v ojačenje še ravno toliko število čet z belim in črnim moštvom. S to nepotrebno veliko močjo 6000 pušk je 29. aprila napadel 12,000 mož, pri Casr Bu Wadi. Del domačih čet se je izneveril in oplenil lastne municijske in tovorne vozove, drugi del je dezertiral, tretji del se ni hotel biti, samo majhen del Slitov pod Mohamedom Fensi je storil svojo dolžnost. Le 700 do 800 domačinov se je vrnilo nazaj v Syrto. Do 100 so jih pobili vsled izdajstva razljučeni askariji. razen tega je dal polkovnik Miani nekaj četaških voditeljev postaviti pred vojno sodišče in ustreliti. Nato so se na en mah uprli vsi rodovi, katerim so pripadali po nedolžnem umorjeni in ustreljeni. Uporniki so oblegali Beni Ulid in Tarhuna. Po 40dnevnem obleganju se je poizkušala tarhunska posadka prebiti skozi uporniške vrste, toda obrnila se je v napačno smer in bila obkoljena.

Po padcu Tarhune in Beni Ulida se je razširila vstaja kakor kuga čez Gurian in Djebel Nefusa. General Tassoni je ukazal, da se izprazni celo visoka planota, kar se je moralo izvršiti tekom par ur ter se je v Gurianu bolje posrečilo nego v Djebel Nefusi. Posadke iz Nalut Fassada in drugih krajev so na umikanju našle že zasute vodnjake ter so se boreč pretolkle do obale.

Šele v prihodnjih časih se boda častili številni junakj in žrtve, ko se bo pisala zgodovina tripolitanskih dogodkov v maju in juju, ki jih italijansko ljudstvo ne pozna, ker se cela njegova pozornost in moč ni smela odvrniti od narodne vojne.

Usodna je bila uporaba domačih krdel poleg rednih mešanih čet. Glavna stvar je bila pa vendar ta, da se Tripolitanija ni mogla v enaki meri upirati nevarnostim, ki so izhajale iz splošnega mednarodnega položaja, kakor n. pr. Tunis in Egipt, ker Tripolitanija sploh ni bila še nikoli popolnoma pomirjena. Že z aneksijskim razglasom z dne 6. novembra 1911 smo žalili verski čut mohamedancev. Tudi kasneje smo dali neizmerno veliko povoda k nezadovoljnosti in si odtujili večji del prebivalstva, ker smo prepovedovali romanja, zatirali višje stanove, omahovali med pretirano trdostjo in slabostjo, lahkomiselno oddajali dobro plačana mesta in nismo znali najti pravega temelja za razmerje med gospodujočimi in podložnimi elementi.

Anton Lang mrtev.

Anton Lang, slavni predstavljalec Krista v Pasijonskih igrah v Oberammergau, ki je stal v polju kot nemški vojak, je padel v bojih v Vogezih. Tozadevno poročilo je dospelo včeraj na njegove sorodnike v Matiaowoc, Wis., ter se smatra avtentičnim, ker prihaja od nemške vlade. — Pred meseci pa se je poročalo, da ni bil Lang vpoklican v vojake.

V newyorških nemško-ameriških krogih se zelo dvomi o smrti Langa. Neki Nemec zatrjuje pozitivno, da ni bil Lang nikdar v vojni in da je njegova žena pisala nekemu tukajšnemu prijatelju, da Langu ni treba iti v vojake.

Morda so se vendar ponesrečili.

Washington, D. C., 21. okt. — Mornariški department je še vedno brez poročila glede šestih častnikov, ki so izginili z jahto "Eclipse" in ki so bili preje internirani na nemški križarki "Kronprinz Wilhelm". Kljub vsemu iskanju se ni moglo nikjer zaslediti te jahte.

Triesta se ne bo procesiralo.

Washington, D. C., 20. oktobra. Glasom nekega poročila, ki je dospelo danes na državni department iz Londona, se je končno opustilo proces proti mlademu Kenneth Triest, nekdanjemu dijaku Princeton vseučilišča, katerega se je dolžilo špijonaže v prid Nemčiji. Odredba je izšla na zahtevo državnega departmenta, ki je posredoval v zadevi na prošnjo očeta.

Ženska priznala umor.

San Francisco, Cal., 20. okt. — Neka Mrs. Mary Tamias, soproga sprevodnika, je včeraj zvečer s sekiro umorila nekega Weinsteina, ki jo je baje že dolgo časa zasledoval in katero je napadel v njenem stanovanju. Odsekala mu je glavo ter tudi drugače razmesarila telo. Dele telesa je skrila nato v neki omari. Pozneje se je sama javila pri policiji.

Nov potres v Italiji.

Iz Rima se poroča: V Avezzanu je bil močan potres. Število žrtev je baje veliko.

Nestvor.

V neki vasi na Rumunskem je porodila žena kmeta Teofila Filipescu žensko bitje, ki je bilo bolj podobno govedi kakor pa človeku. Na glavi je imelo naprej štrleča dolga ušesa, na čelu pa izrastek, podoben rogu. Nadalje je imel otrok dva močna zoba, roke brez prstov, ki so do laktov bile podobne živalskim nogam. Ta nestvor je živel le dva dni. Krstili so ga za Marijo. Tudi primerno ime!

Cekini na njivi.

Neki kmet na Španskem je nedavno kupil tik francoske meje ležečo njivo. Sredi njive je stala že zelo stara, izsušena hruška. Ko je kmet isto podrl ter korenine izruval, našel je pod koreninami lonec cekinov s podobo francoskega kralja Louisa XIV. Cekini imajo vrednost 25,000 frankov. Polovico jih dobi najditelj, polovico pa država.

IŠČEM

gospodinjo, katera razume svoj posel. Po podrobnosti pišite na:
F. Prime,
Box 49, Oriska, N. Dak.
(20-22—10)

SAMO DO 31. OKTOBRA.

Do konca tega meseca smo se odločili razprodati po ZNIŽANI CENI ŠE 6000 AKROV naše NAJBOLJŠE ZEMLJE v kosih od 40 do 160 akrov skupaj, ki ležijo ob glavni železniški progi in postaji ter ob mestu Wausaukee, Wis., Marinette County, ki nudi vse potrebne ugodnosti, kakor: šole, cerkve, trgovine, mlekarne, žage, banke in mnogo drugih industrijelnih podjetij, in kjer je tudi že lepo število rojakov slovenskih farmarjev naseljenih.

NAVADNA CENA omenjeni zemlji je od 20 do 35 dolarjev na aker, a DO KONCA TEGA MESECA jo zamorete kupiti po ZNIŽANI CENI, in sicer **od $10 do $18 aker.** Kupni pogoji so: $100 ali več na vsakih 40 akrov, ostalo na letne obroke po dogovoru.

Ne zamudite te ugodne prilike, ker se vam ne bode nudila nikdar več. Podrobnosti in pojasnila dobite brezplačno. Pišite, ali bolje pridite, dokler so znižane cene v veljavi, na:
A. MANTEL,
Wausaukee, Marinette Co., Wis.
(16.18.20,22,25,27—10)

NAZNANILO.

Slovencem v Pittsburghu, Pa., in okolici, ki so mi pošiljali svoje harmonike v popravo, naznanjam, da sem se preselil iz Pittsburgha, Pa., 5412 Carnegie Ave., na 161 Victor Ave., Detroit, Mich. Srčni pozdrav vsem Slovencem in Slovenkam širom Amerike, posebno pa družini Smrekar.
(22-26—10) Joseph Russ.

EDINI SLOVENSKI KROJAČ V PITTSBURGH-U, PA. IN OKOLICI
priporoča rojakom svojo moderno urejeno
KROJAČNICO,
v kateri izdeluje lepe in najmodernejše obleke.
S spoštovanjem
RUDOLF MESNAR,
5313 Butler St., Pittsburgh, Pa.

Kadar je kako društvo namenjeno kupiti bandero, zastavo, regalije, godbene inštrumente, kape itd., ali pa kadar potrebujete uro, verižico, prstane itd., ne kupite prej nikjer, da tudi mene za ceno vprašate. Uprašanje Vas stane le 2c. pa si bodete prihranili dolarje.
Cenike, več vrst pošiljam brezplačno. Pišite ponj.
IVAN PAJK & CO., Conemaugh, Pa. Box 328.

$1 dobite "GLAS NARODA" skozi štiri mesece dnevno, izvzemši nedelj in postavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donaša dnevno poročila z bojišča in razne slike. Sedaj ga sleherni dan razpošiljamo 13,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse osobje lista je organizirano in spada v strokovne unije.

V Gorici.

Privadili smo se, kar nas je ostalo, marsičemu, še bolj pa smo se odvadili temu in onemu; čas pa drvi nevzdržno naprej. Italijani so še vedno tam, kjer so bili prve dni, naši junaki prav tam kakor izpočetka in nestrpno čakajo, da jih spuste naprej, najprej čez Brda in Furlanijo proti Vidmu in Benetkam.

Že nekaj tednov, od konca julija naprej, ni več velikih bojev v bližini Gorice. Seveda še vedno prileti kaka granata v mesto ali okolico, kjer kaj poruši ali pobije, a le po malem, naši topovi se oglašajo le bolj poredkoma, samo časih je čuti ponoči prasketanje pušk in ragljanje strojnih pušk. Večkrat pa grmi tam od daleč čez Kras ali pa čez Kanalske hribe. Vedno pa brenči ob določenih urah, ako je vreme ugodno, v zraku nekaj zrakoplovov naših ali sovražnik. Nič posebnega več, nič novega! Enoličnost v dogodkih in življenju čezdalje raste, pozorna napetost pada, v bojni črti živimo kmalu brez zanimanja.

Nedavno so me posli zanesli na višji hrib. Bilo je proti večeru, nebo proti Furlaniji in Brdom v krvavi zarji. Iz bližnjega hrastovega gozdiča sta bruhala dva večja topova smrt proti zapadu. Zrl sem v smer njih groznega tuljenja.... Tik nad Krminsko goro proti severovzhodu so se dvigali velikanski oblaki — razpoklih granat. Italijani so tisti čas obstreljevali vznožje Krasa prav ob Soči. Srce mi je drhtelo veselja! Dvakrat, če ne trikrat so pridrli že na vrh pri Sv. Mihaelu, zdaj pa morajo z nova začenjati in sicer prav v dolini. To je Sisifovo delo, ki ga v vsi brezupnosti zaslužijo. Tam doli globoko v Furlanji okoli Ogleja pa je nekaj velikega gorelo. Šele mrak me je spravil domov.

Dva dni kasneje je bilo v uradnem poročilu, da so naši razbili velik sovražen tabor pri Krminu, da so Lahi brezuspešno obstreljevali naše postojanke ob dobrdobski planoti.

Naš širom domovine prosuli stric se je v Gorici naveličal in je, kakor toliko tisoč in tisoč drugih, odkuril v kraje, kjer ima človek vsaj kdaj nekoliko miru. Ni mogel več spati, jed se mu je upirala, žeja ugašala, tobak mu ni več dišal, delati se mu ni ljubilo več. Nekoč mi je polnil pnevmatiko. Tako je bil zamišljen v vršanje zakoplovov, da je v potu obraza gonil zračno stiskalnico, dokler ni gumijevo črevo počilo — kot top! "Šrapnel, šrapnel!" zavpil je stric in se krčevito prijel za koleno. V strahu sem stekel k njemu, toda, hvala Bogu, iz strahu se je rodil smeh, vsaj pri meni, ne pri stricu. On je umolknil, in molčal več dni, dokler ni odpotoval. Bojim se, da je najino prijateljstvo nekoliko trpelo radi nesrečne preperele pnevmatike!

Vsakdo ni tako srečen kot moj stric, da jo junaško potegne kam drugam. Kaj bi dal moj veliki prijatelj (prijateljstvo ni sicer majhno, a on je brezdvomno večji), da bi bil v zavidnem položaju mojega strica! Ko se srečava, in srečava se tudi večkrat na dan, jadikuje in toži, da bi se ga Lahi usmilili, če bi ga čuli, in ne pošiljali več granat in drugih nepotrebnosti v Gorico. "Kaj je bilo tega meni treba!" je ponavljal venomer, "zakaj sem se dal ujeti, da ne morem nikamor, ko bi se mi drugje godilo, kakor se godi milijonom ljudi, ki mirno jedo in pijo in spe in ne vedo o vojni nič! Zakaj je moralo to doleteti mene! Tako je godel več časa.

Nekoč sem mu jaz zagodel in zdi se, z uspehom takole: "Kaj pa menite, prijatelj, da ste zgneten iz drugega in morda celo bojšega testa od nas, navadnih zemljanov? Ko trpe milijoni, in sicer hujše trpe kot mi Goričani, zakaj se ozirate na one, ki od vojne niso prizadeti? S kako pravico zahtevate, da vas usoda posadi prav na mesto, ki si ga sami izberete."

"Kaj hočete, jaz sem bil navajen le udobno živeti in gospodovati. Zdaj pa v tem bednem položaju!" se je upiral prijatelj.

"Hvalite Boga, da Vas je spravil v stiske. Zdaj ste na vrhuncu življenja in moči in niste še prav nič hudega doživeli. Kaj ni to žalostno? Prej ali slej pride tudi k vam bela žena in vas odvede, v vojni ali v miru, a pride gotovo. Kako umrete? Kako vam bo pustiti življenje, ki je bilo za vas brez trpljenja? Jaz sploh ne cenim življenja brez muk in skrbi, dela in boja. Trpljenje šele osoli življenje in mu daje vrednost!"

'Srečen temperament, dobre živce imate! Jaz Vas zavidam!"

"To ni temperament, to niso živci, na kar se izgovarjate vi in toliko drugih. Odprite oči in glejte neizmerno bede okoli sebe. Potem pa vprite pogled v sebe in svoj položaj in priznati morate koliko ljudem se godi neštetokrat slabše od vas, kolikokrat slabše bi se vam sploh utegnilo goditi v tem in vsakem slučaju! Ta notranja izkušnja daje meni mir in zadovoljnost; poskusite še vi to staro, a zelo uspešno sredstvo!"

"Vse prav, vse prav! Kako sem postal majhen, prav majčken!"

"Tudi za to spoznanje hvalite Boga! Ker se ne štejem sam za dosti, se moram čuditi, kako ta skoraj nič tako dobro izhaja v tem drenju in vrvenju."

"Srečen človek! Jaz bi že vse prenesel, a grozno me mori in muči brezdelje, dolg čas, samota, ko vsemu temu nisem bil vajen!"

"Tudi to je dobro. Odkrito vam priznam, da sem nekaj časa tudi jaz trpel radi nenavadnega brezdelja, ko smo navadno v poklicu vpreženi dan za dnem in si vedno želeli v vsakdajni gonji nekoliko oddiha. Ta oddih imamo, mir, kakršnega nisem imel že nad dvajset let. Meni je začelo to zunanje brezdelje ugajati, ker sem se lotil notranjih zanemarjenih del. Zlezel sem na kaščo svojih možgan in našel strašen nered, polno stare šale, pajčevin in smeti. In tak nered je povsod v moji notranji hiši. Zdaj spravljam, pometam, brišem, krpam, čistim, sežigam staro ropotijo, skratka, dela dovolj, posebno ob samotnih večerih, da čisto pozabljam na vojsko!"

"Z vami rad govorim. Pridite kaj k meni, imam izborno vino", me je povabil. "Tako-le zvečer, kajne?"

V balonu nad soško fronto.

Bilo je ob 11. uri 30 minut dopoldne; stopil sem v košaro. — "Balon kvišku!" je poveljeval stotnik L., in nestvor se je dvignil — ne sicer ravno kakor "ponosni orel", pa vendar podobno — in nas odnesel s seboj v zrak. Z začudenim dihom sem se dvigal prvo tridesetorico metrov. In že smo dosegli višino 300 metrov, torej višino Eifelovega stolpa. Neopazno, a neprestano smo se vspenjali višje, brnenja odvijajoče se vrvi nismo več slišali. Sedaj sem že smel pogledati naravnost navzdol, bili smo že 500 metrov visoko — je bilo je prelepo! Kakor v vznemirjenem mravljišču je vse vrvelo tu doli; po cestah številni vozovi in avtomobili, prihajajoče čete, vrvenje v raznih taborih in na prejemališčih na kolodvorih, kjer se dele potrebščine za čete.. Mogel sem samo še gledati in se čuditi, ko se je končno — v višini 800 metrov — na jugu pokazalo našim očem lepo sinje morje na daleč blesteč se Tržaški zaliv in cela obal noter do beneških lagun, proti zapadu obširna in plodna soška ravan do gora z mnogoštevilnimi večjimi kraji in neštetimi manjšimi gnezdi. Vsled prekrasnega splošnega prizora bi bil kmalu pozabil na ono, kar mi je bilo najbližje: na Doberdobski planoti — kakor tudi na celi bojni fronti, ki se je mogla od tu gori precej pregledati — se je vršil živahen artilerijski boj. Na tej in oni strani so se rzapokavali šrapneli in težke in manj težke granate so razgreble v zemljo svoje žrelom podobne lijake ali pa se ob trdnem apnencu razletavale v kosce. Globoko, globoko pod nami se skušajo ljudje drug drugega oboriti. Kakor črn črv se vije sedaj po beli cesti korakajoča množica čet; in na oni strani v sovražni deželi se tudi rinejo črne črte po poteh bliže in bliže, dokler ne dospo v doseg naših topov ter se razprše. Kakor tudi ostane neopažen tisti, ki se skriva v grmovju in se ne ozira kvišku, tako hitro se spozna obraz, ako kdo pogleda navzgor, četudi ne kot bela, pa vendar kot svetla točka, razločnejše vsekakor z daljnogledom raznih lepot in zanimivosti. Čas je priganjal; spodaj na pristajališču se je že pripeljal "gulažni top za moštvo, ki je opravljalo službo pri balonu. Zato je šlo po telefonu povelje: 'Balon dol!' Neopazno, kakor smo se bili dvigali, se pomikamo zopet navzdol. Polagoma je izginilo izpred naših oči morje in širna pokojna ravan in daljne gore za najbližjim gričevjem. Po cesti je ravno prišel voz in sveža slovenska kmečka dekleta, ki se se vračale na njem, so nam mahala in nas prijazno pozdravljala. Človeški klopčič je potezal za vrv, tekoče na kolesu in se bližal pristajališču. In ko smo bili v dosežni višini, je nekaj krepkih rok prijelo za košaro in ja nalahno potegnilo navzdol.

"Strojniki."

Poveljniki oddelka strojnih pušk in njim prideljeni vojaki se v boju kratko nazivajo "strojniki." —

Strojne puške imajo nalogo, neposredno podpirati infanterijski ogenj in nudijo voditelju možnost, da se razvije kar najljutejše streljanje. Ako je poveljnik strojnih pušk prisotnega duha in jih postavi na odločilno mesto, tedaj pripomorejo pri napadu, kakor tudi pri obrambi infanteriji do silne premoči. Uporabnost strojnih pušk je zelo mnogostranska zbog njihove lahke premakljivosti, ker se lahko vzamejo s seboj v vsako infanteriji dostopno ozemlje. Med maršem naprtljajo strojne puške na tovorne živali, tako da dospejo oddelki istočasno s pehoto. Često bi se lahko čudili, kake zapreke zamorejo premagati mali konjički in kaj vse se jim pripisuje v vojni. Naš bataljon je dobil povelje iti v neko vas, kamor je peljala le ena sama pot po velikih ovinkih. Majorju je bilo dano na razpolago izbrati smer in sklenil je, po ravnem ozemlju v najkrajši smeri dospeti v vas. Nam tudi prav.

Po poti smo šli mož za možem čez lepe travnike, skozi male gozdiče, koruzna polja in tupatam je priskakljal kak potoček, ki smo ga prekoračili. Bil je krasen jesenski dan, mi vsi židane volje. Pri predstraži je korakal častnik z busolo, kot kažipot. Nanj smo se lahko zanesli, saj se je izkazal že večkrat, bil je specialist busole, česar pač ne zna vsakdo. Brez skrbi smo zato korakali vsi za njim in če nam je bila pot še tako zmedena, vedeli smo, da je to prava smer.

Nakrat je obtičala brezkončna kolona. Treba je bilo prekoračiti precej širok, skoraj pol metra globok potok, čez katerega so položili infanterijski pijonirji kot brv drevesno deblo. Kako torej čez? Kakor plesalec po vrvi! Če nas bi tedaj videli oni političarji, ki vežejo otrobe doma pri pivu in vinu, se bi divili razposajenosti in veselemu vriššu, ki vlada često na fronti, niti dve uri oddaljeni od sovražnika. Najbolj prekanjeni so bili v par skokih na koncu brvi in še v enem na drugem bregu. Bolj previdne, boječe može pa so tovariši enega za drugim pometali v vodo. Zgoraj na drugem bregu je stal naš poveljnik in dopustil moštvu kratko veselje, tudi sam se zadovoljno smehljajoč. Bil je za mnoge to zadnji smeh, kajti prihodnjo noč smo bili hud boj in imeli veliko izgub. Toda, o strojnikih hočemo pripovedovati! Ko so prišli mali konjički na breg, so jih vojaki prav enostavno privezali po vrsti za repe enega za drugim kakor v verigo, najpridnejšo žival so pa pognali naprej. Ta je prav ponižno vlekla celo procesijo za seboj, ki je tudi potrpežljivo in krotko sledila.

Strojniki so uganjali svoje šale na deblu in na drugem bregu so pognali tovorno živino dalje.

Brž ko dospe četa v učinkujoče ognjeno okrožje, se morajo puške odprtljati in moštvo jih ponese v boj. Tovorne živali pa stoje pripravljene v dobrem kritju zadaj za fronto. Del moštva je določen za postrežbo pri strojnih puškah ostanek pa je municijski oddelek in mora skrbeti za pravočasno nadomestilo. — In strojne puške požro veliko, strašansko veliko municije. Stotera in tisočera smrt preži v njihovih nabojih, ki morajo biti vedno napolnjeni.

V Karpatih smo videli, kako previdno so skrili naši strojniki svoje puške pod sneženo odejo, da so s tem otežkočili Rusom opazovanje. Videli smo te odlične ljudi, po poklicu ključavničarji, mehaniki, ki so že s seboj prinesli veselje do tega peklenskega stroja, videli smo jih snažiti z neutrudljivo skrbnostjo svoje puške, napolnjevati hladilnik s snegom, meriti razdalje, določati cilj streljanju in izvrševati vsa podobna naporna dela z največjo hladnostjo v okrožju sovražnega ognja. Gorje sovražnikovim vrstam, ako so v naskoku dosegle ozemlje, ki so ga preje določili naši strojniki za cilj svojemu streljanju. Kakor pada pod koso trava, tako pokosi predmojster naskakujoče. Grozen prizor za tistega, ki to prvič vidi. 700 strelov v minuti! Kadar vodi streljanje bistro oko in vešča roka, tedaj puška ravnotolikokrat zadene, ako ima pred seboj maso za cilj.

Ker slede streli bliskovito hitro in če je možno postaviti na omenjen prostor več strojnih pušk skupaj, tedaj zasigura tako streljanje popoln uspeh in uničujoč učinek.

Resno nevarnost povzročajo strojnim puškam male patrulje, ki jih pošilja sovražnik, da bi se priplazile in z napadom vzele oddelek. Temu ne odpomore niti brzo streljanje, tu pomaga samo kritje, ki ga ima poskrbeti navadno roj ali voj pehote, ki mora varovati pred takimi napadi in preprečiti s skrbnim poizvedovanjem predležečega ozemlja vsako priplazenje.

Po bitki.

Na obvezovališču obvezuje zdravnik ranjence, dva sanitetna vojaka mu pomagata. Najprej izpere rano, nato jo obveže; več tu ne more storiti. Z razstreljenimi čepicami in od smodnikovega dima začrnelimi obrazi, toda smejoči se, prihajajo lažje ranjeni in so čisto nepočakani, dokler jim zdravnik ne reče: — Nič ni hudega, tovariš; za par tednov greš domov, potem se pa lahko zopet spraviš nad Ruse! — Nekemu staremu črnovojniku visi palec le še na kosu kože, toda on se ne zmeni za to in pravi hladnokrvno: -- To se človeku lahko zgodi tudi v navadnem življenju.

S hitrimi, a negotovimi koraki se bliža obvezovališču avstrijski častnik. Njegov obraz je bled, — ustnice sinje, krvave žile mu prezajo oči. Ko tako prihaja bliže, ni opaziti, da bi bil kje ranjen. Pomeša se med ostale ranjence; pred zdravnikom postoji za hip in lovi sapo. Iz ust mu pritečejo pene, zavrti se okrog svoje osi in zgrudi: njegovega trpljenja je konec. Krogla ga je zadela v srce, vendar je imel še toliko moči, da je prišel na obvezovališče. —

Dva močna Ogra prinašata na rokah težko ranjenega ruskega prostovoljca. Previdno in nalahno stopata, da bi ranjencu ne prizadevala prevelikih bolečin, toda en pogled pove, da je tu vsaka pomoč zaman. Neki vojak, ki zna ruski, se nagne nad umirajočega in sliši, kako z zadnjimi močmi šepeta besede: — Saj nisem bil hud na vas, nisem vas sovražil, zakaj ste me umorili? Bog, živel bi rad!....

Ranjenci so obvezani in na nosilnicah jih nosijo z bojišča. Na osamelem bojnem polju ostanejo le mrtvi in umirajoči. Tam leže na mrzli grudi, in kar je bilo živemu muka, je umirajočemu olajšanje. Zdravnik pravi, da neznosni mraz lajša ranjencem smrtno borbo. Ta simpatično lepa, mila, s tihimi jelkami obdana pokrajina, ta livada, katere snežne odeje se pozimi nihče ne dotakne, je sedaj polna majhnih, krvavih luž. Kakih 20 metrov od bojišča, ob gozdnem robu, kopljejo vojaki dve globoki jami, in skozi mrak, ki ga taboriščni ognji le medlo razsvetljujejo, se bližata dva vojaška duhovnika. Oba sta še čisto mlada, iz njunih oči odseva usmiljenje in gorkota; zadnji žarki zahajajočega solnca krvavo zlate križa v njunih rokah.

— In nomine Patris et Filii et Spiritus sancti, ego te absolvo.... — ponavljata duhovnika neprestano in s počasnimi koraki gresta preko bojnega polja, pripogibata se nad padlimi vojaki in se s križem dotikata njihovih bledih čel. Za njima gre zdravnik. V rokah ima majhno ogledalce, ki ga drži pred ustmi na tleh ležečih; neprestano briše stekleno ploščo in ako se kje pokaže najmanjši znak dihanja, pridejo vojaki in odneso ranjenca na obvezovališče, kjer se vse stori za njegovo rešitev. — Ego te absolvo.... Ego te absolvo.... — doni skozi mrak.

Nenadoma reče zdravnik: — Prosim Te, velečastni, pojdi sem. Tu želi nekdo s Teboj govoriti! — Na tleh leži, stegnjen, čisto mlad vojak. Njegova roka je nežna in majhna in v njej molitvenik, ki ga krčevito stiska. Že napol osteklenele oči se na široko odpro, ko pristopi duhovnik in mu položi križ na usta. Z zadnjimi močmi zašepeta: — Praporščak Oton Helberg.... — Duhovnik prime praporščakovo onemoglo roko in s tresočim glasom moli: — Oton, te absolvo.... in nomine Patris et Filii.... — In praporščak Helberg zapusti svet s smehljajem na ustnicah.

Sanitetni vojaki nosijo padle junake h grobu. Vsi so v polni uniformi, na prsih hrabrostne svetinje. Duhovnika blagoslovita jami, in smodnikov dim, ki se še ni popolnoma razvlekel, se bori z vonjem kadila. Skozi mrak doni zategnjeno petje pogrebnih molitev. —

Drugega za drugim, previdno in nalahno, skoraj ljubkujoče, polagajo junake v grob. Plemeniti in vzvišeni v svoji marmorni belini leže mrtvi v grobu: izbrisani so vsi bolestni spomini n[illegible] čudno grozni čas. V en[illegible] grobu počivajo častniki, v drugem moštvo. Ruskega mrliča pokopljejo posebej in na preprost lesen križ zapišejo z rdečim svinčnikom: — Vazul Ternikov.

Počasi, v enoličnem ritmu pada zemlja v grob. Od ognjev pridejo vojaki, in vsak položi tovarišem v zadnji pozdrav na grob kak spominek: — smrekovo vejico kamen ali uvelo cvetko. Medtem se je popolnoma stemnilo, in ko se dvigne bleda luna iznad obzorja, zapojo vojaki otožno narodno pesem.

Požar italijanskih bojišč.

Vojni dopisnik Geyer javlja iz glavnega stana vojnih poročevalcev:

Topniški boji, ki so dosegli svoj vrhunec v veliki bitki ob Soči, so na obeh straneh pospešili najtrdovratnejše prizadevanje, da se čim preje pride do odločilnih uspehov. Dočim so hoteli Italijani s strašnim ognjem izzvati duševno potrtost naših čet, je topniški ogenj avstro-ogrskih čet iskal le vidnih uspehov. Tako je pred kratkim ena naših baterij povzročila požar v celi vrti italijanskih municijskih skladišč pri Tržiču, in ko je italijansko moštvo hotelo gasiti, so jih naše granate deloma pobile, deloma razpršile.

Naši opazovalci so temeljiti poznavalci italijanske fronte, ki neumorno vodijo ogenj baterij na vojaške predmete, vojašnice, častniške stanove in brigadna poveljstva, kjer ne preti samo materijalna škoda, marveč so ogroženi tudi štabi. Neki ranjeni italijanski častnik je nedavno opisal vznemirjenje in grozo, ki jo je med Italijani izzvalo prizadevanje našega topništva, da dobi na muho višja sovražna poveljstva.

Z izvanredno natančnimi aparati je ena naših težkih baterij opazovala priprave nekega višjega italijanskega poveljstva za očividno posebno slavnosten obed. Vse je kazalo, da pričakujejo odličnih gostov, kar je naše baterije posebno veselilo. Da prevarijo sovražnika, so otvorile ogenj v popolnoma drugo smer, tako da Italijani niso niti slutili, kaj nameravajo naši. Ko so opazovalci ugotovili, da se ravno nosi kosilo na mizo, se je smer ognja izpremenila in že prva granat je pogodila mizo ravno v sredo ter ubila celo družbo. Ob drugi priliki so naši opazovalci po daljnogledu spoznali italijanskega generala, ki je svojemu štabu na zemljevidu ravno nekaj pojasnjeval. Našemu topništvu se je posrečilo z nekoliko streli pogoditi dotično mesto in dva dni za tem so italijanska poročila potrdila junaško smrt zaslužnega divizijonarja, dveh polkovnikov in enega majorja.

Nedavno je eden naših brambnih topov sestrelil sovražni aeroplan, ki nas je že celo dopoldne nadlegoval iz velike višine; ko se je končno spustil tako nizko, da so ga mogle naše baterije vzeti na muho, je bilo po njem. Preje so pa naši topničarji medseboj stavili, ali ga sestrele s četrtim ali šestim strelom. No, stava je bila odveč, kajti že po drugem strelu se je v zraku zasukljal ognjeni steber in aeroplan je ob burnem vzklikanju našega moštva treščil na tla.

Ni mogoče.

— Ali si pred svojo nevesto pokleknil, ko si ji razodel svojo ljubezen?

— Ni bilo mogoče, ker mi je ona na kolenih sedela.

Slovensko katoliško

podp. društvo svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: ALOJZ TAVČAR, 299, N. Cor. 3rd St., Rock Springs, Wyoming.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVASNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORINČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
I. porotnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kans.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 528 Davson Ave., R. F. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No 2, Box 11¼, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

Za smeh in kratek čas.

Neumna.

Bodoči tast: — Ljubi gospod — zdaj mi pa povejte, kaj ste študirali.

Snubec: — Filozofijo!

Bodoči tast: — Filozofijo! Lejte, to me pa res veseli, zakaj pri moji hčeri boste potrebovali veliko filozofije!

Pogovor.

— Jaz sem na grob mojega moža nasadila same vijolice; vijolica mu je bila najljubša vseh cvetlic.

— Jaz bom pa na grob svojega moža nasadila brinje, ker mu je bil brinjevec najljubši vseh šnopsov.

Ta pa zna.

Ahacelj se toži z Behaceljem za posestvo. Pred obravnavo vpraša Ahacelj svojega odvetnika, če bi morda ne bilo dobro, da pošlje sodniku par gosi. Odvetnik mu to odločno odsvetuje in pripomni, da izgubi čisto gotovo pravdo, če to stori. Drugi dan je dobil Ahacelj pravdo. Po obravnavi mu odvetnik čestita in pripomni, da bi bil čisto gotovo izgubil pravdo, če bi bil poslal sodniku gosi. Ahacelj pa odvrne samozavestno: "Jaz sem dobil pravdo zato, ker sem poslal sodniku par gosi, toda priložil sem Behaceljevo vizitko.

.. Pri slikarju.

Gospod: — Prišel sem, gospod slikar, da bi mi napravili sliko moje ranjke žene.

Slikar: — Z veseljem, častiti mecen, z velikim veseljem. — Ali imate kako dobro fotografijo pokojne milostive?

Gospod: — Fotografije nimam, ampak tu sem vam prinesel njeno baroko, njeno zobovje, njeno bluzo in njenega mopselna, kateremu je bila prav podobna. S takimi pripomočki jo boste vendar pogodili.

Pri vojakih.

Vojaški zdravnik: — Kaj vam pa je?

Frajtar: — V želodcu imam bolečine.

Vojaški zdravnik: — Kaj bi tako govoril! Trebuh vas boli! Zapomnite si: bolečine v želodcu imajo samo gospodje oficirji!

Vrjetno.

— Jaz sem nekaj iznašel — nekaj velikanskega! Saj veš, da imajo zdaj že elektroštevce, vodoštevce, računske stroje....

— Da!

— Jaz sem zdaj iznašel stroj, ki šteje izgovorjene besede.

— E, ali res?

— Da! Za poskušnjo sem ga postavil v salon, ko je moja žena imela dve prijateljici povabljeni na kavo....

— In kako se je stroj obnesel?

— Razletel se je!

Čas ima.

— Vi hočete vzeti mojo hčerko, pa se službe nimate?

— Ravno vsled tega imam čas za ženitev!

Agent.

Zavarovalni akviziter Lisica obdeluje pekovskega mojstra Hlebca, naj se zavaruje proti nezgodam.

Premija je vendar jako majhna, a zavarovani ste potem za vse slučaje. Če si zlomite roko, dobite 3000 K, če si zlomite nogo, dobite 5000 K in če imate srečo, da se ubijete, ste bogat mož.

Dovolj je.

Mlada gospa Helena je obiskala svojo najboljšo prijateljico, mlado gospo Mileno, da ji potoži svoje gorje:

"Kar obupana sem! Moj mož me zanemarja. Nikoli ga ni doma. Opoldne pride k obedu in ob pol eni je v kavarni: ob osmih pride k večerji in ob pol devetih je že v krčmi ali kdove kje in šele po polnoči pride zopet domu...."

"No, kaj pa hočeš še več", je v skrajnem začudenju zaklicala gospa Milena.

Ni mogoče.

Mož: — Danes sem pa imel na lovu srečo. Sedem zajcev sem ustrelil.

Žena: — Beži, beži, kaj boš take pravil — saj si imel samo deset kron denarja seboj.

Mati in hči.

Po končanem valčku je prišla gospodična Emilija vsa zasopla k svoji materi in sedla poleg nje.

"Ah, mama, ta inžener — enkrat je imel roko višje enkrat niže in stiskal me je k sebi...."

"Izvrstno, Milka", je vzkliknila gospa mama. "Na tak način sem tudi jaz papana ujela."

Postopač.

— No, kako se vam je dopadlo kosilo?

— Prav dobro je bilo. — Prosim, če bi me vzeli tudi na stanovanje.

Jugoslovanska Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Braddock, Pa.
Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barberton Ohio.
Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely Minn.
Blagajnik: JOHN GOUŽE, Box 105, Ely, Minn.
Zaupnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421—7th St., Calumet, Mich.
PETER ŠPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.
JOHN VOGRICH, 444—6th St., La Salle, Ill.
JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308—6th St., Rock Springs, Wyo.
G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, štev. 1, Ely, Minn.
LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, štev. 2, Ely, Minn.
JOHN GRAHEK, st., od društva Slovenec, štev. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljatve, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

Fran Govekar:

S francosko trikoloro.

(Konec.)

V tem hipu je namreč stopil na dvorišče berač v ponošenem in dokaj umazanem kranjskem kožuhu, s polhovko na glavi in z debelo gorjačo v rokah. Ponižno se je priklonil in čudno zamahnil z gorjačo. Takoj se mu je približal Murat in govoril napolglasno z njim. Začudila sta se Wenigar in Hueber, kako se more francoski general razgovarjati s kranjskim beračem, a od strmenja sta onemela, ko sta ujela nekaj francoskih besed, ki so prišle gladko in pravilno iz beračevih ust.

— To je ogleduh — Francoz! — je pošepnil poštar in po njegovem obrazu se je razlil izraz zaničevanja in gnusa.

— Ah, špijon! Nizkotna sredstva uporabljajo ti navidezno nad vse ljubeznivi ljudje! — se je zgražal župnik in ves vznemirjen bi se bil rad naglo poslovil. Toda berač se je medtem že poklonil, čudno zamahnil z gorjačo ter odšel urnik korakov z dvorišča.

— Jutri zjutraj se poslovimo, — je dejal general, ki se je vrnil h gospodoma. — Ukaz je prišel preje, kakor sem ga pričakoval.

— In prinesel vam ga je ta berač? — je vprašal župnik.

— Da, ali pravzaprav kapitan Jordan, mojster naših ogleduhov, — je odgovoril Murat odkrito.

— Francoski častniki so ogleduhi? — se je hotoma začudil Hueber. — Oprostite....! — hotel je še nekaj dostaviti, se premislil in le energično zmajal z glavo.

Murat se je veselo ozrl v njuni lici, ki se je čital na njih gnus in odpor, ter se zasmejal na glas.

— Gospoda sta ogorčena in vohunstvo vama je nepojmljivo, kaj ne? I kajpak, saj smatra avstrijska armada sploh vsako vohunstvo za nečastno. Nam je to prav, saj so posledice zato Francozom tem ugodnejše, — je dejal Murat nato z lahko pikrostjo.

— Avstrijski oficir, ki bi vohunil, se še ni narodil, in celo civilne ovaduhe poplačuje naša država z zaničevanjem. — je odgovoril Hueber. In boječ se, da bi bil rekel preveč, je pristavil: — Oprostite, govorim kot bivši avstrijski častnik in le o naši armadi! —

— Ali to vse mi je docela znano, dragi gospod, in prav nič vam ne zamerjam, da poveste svoje mnenje povsem prostodušno, — ga je pomiril Murat. — Poštenjaki si povedo svoje nazore vselej pošteno in odkrito, pa brez zamere. Zato pa naj tudi jaz povem vama, da je nele najtežji, najvažnejši, nego tudi najpožrtvovalnejši poklic, ki ga sploh poznam. Treba je zanj prav posebne genijalnosti, poguma in samopožrtvovalnosti, njegovi uspehi pa so prav tako odločilni, kakor bistroumnost, energija in duševna prisotnost poveljnikova. Preverjen sem, da spozna tudi Avstrija velikansko koristnost te naprave, in da bodo tudi njeni najboljši častniki služili svoji domovini v tem junaškem poklicu; samo želim, da bi ga vršili vselej častno in uspešno le v hasek države!

Hueber pa je iznova zmajal z glavo, saj so se njegova načela povsem križala z Muratovimi, ki je pripomnil:

— Konservativnost v mišljenju in čuvstvovanju je grobokop vsakršnemu napredku! Koliko takozvanih absolutnih resnic smo že razkrinkali kot laži in samo slepilo, koliko svetih čuvstev smo že zatrli kot plehkih in škodljivih! In koliko jih še bomo! V Avstriji sicer skrbe oblasti, da se vrši ta proces napredovanja počasneje ko drugod, a tudi vi niste obdani s kitajskim zidom. Za nami pride te gotovo! Da bi le prišli čim preje! —

In Murat se je zamislil, se tiho vase nasmehnil ter po kratkem premolku pričel:

— Dovolita, da vama povem svoj doživljaj! Ko smo brez krvi iz brez dima osvojili trdnjavo Pizzighettone, ki je zopet in zopet presenečeni Avstrijci sploh še niso utrdili in preskrbeli z živili, smo seveda zajeli tudi več tisoč vaših vojakov. Dobri, zvesti, junaški so ti vaši možje, in če bi imeli prav take poveljnike, bi bil jaz danes še pri Mantovi! Tisto noč po okupaciji trdnjave sem spremljal Bonaparta na njegovih obhodih straž. Naletela sva tamkaj na nekega starega ogrskega ritmojstra, ki je bil ujetnik ter je slabovoljen sedel ob stražnem ognju. Ni naju poznal, in Bonaparte je prisedel ter ga je vprašal, kako gre Avstrijcem.

— Slabo, — je odgovoril ritmojster, — prav slabo, ampak le zato, ker se Francozi sploh ne znate vojskovati. — Kako to? Ne znamo? — se je začudil Bonaparte. — Ne znate, ne! — je ponovil z vso resnobo stari Oger. — Vojskujete se brez načrta in zmisla. Pa saj ni čudno. Poveljuje vam mlad, neizkušen general, ki sam ne ve, kaj hoče. V tem hipu ste pred nami, v naslednjem že za nami, enkrat na desni, drugič na levi. Človek ne ve, kam bi in kako bi! Na tako bedast način vojevati je resnično neznosno in proti vsem pravilom! — Bonaparte mu je dal iz svoje tobačnice njuhati ter se je od vrlega ritmojstra prav prijazno poslovil. Ko pa sva zavila okoli ogla, se je zagrohotal na glas in jaz sem se grohotal z njim.

Še sedaj se je zdel Muratu doživljaj toli komičen, da se je zasmejal na vse grlo, da je zardel v obraz ko kuhan rak in so mu solze stopile v oči. Tudi župnik in poštar sta se morala smejati z njim, ker jasno jima je postalo, da so bili nazori starega ritmojstra resnično nevrjetno smešni.

— Metodika! Taktika! Strategija! Zaprašene in plesnive bombastične fraze, ki se jim Francozi moramo le še smejati! — je dejal Murat. — In tako se nam godi tudi z avstrijskim lehkomiselnim in uprav samomorilskim preziranjem umetnosti ogleduštva. Glejta, tu stojim poleg vaju v Postojni, a vem, da je že vsa dežela do Ljubljane naša ter da je tudi že Ljubljana padla!

— Ljubljana? Ali se je premagana podala? — je vprašal poštar živahno.

— Ali je bila bitka? — je vprašal župnik vznemirjen.

— Ne, ničesar se ni zgodilo, niti en mož ni padel, toda avstrijska armada se je vendarle umaknila črez vse Ljubljansko polje prav onstran Save, — je odgovoril general.

— Brez boja? Kako li je to mogoče?!

— Ker je vaša vojska o naših kretnjah povsem nepoučena, ker misli, da ni nikjer varna.... — skratka, ker nima ogleduhov, ki bi jo obveščali, — je odvrnil Murat. — Mi pa dosezamo uspehe brez krvi in smodnika, kar nam je seveda še najljubše! — In iznova se je zasmejal prostodušno in objestno. — Jutri bomo že v Ljubljani. Tam počakamo par dni in potem nadaljujemo svoj izprehod mirni in veseli, kakor doslej in dokler se ne izljubi vaši vladi, da nam ponudi tisti mir, ki ga je odklonila, ko smo ji ga ponujali že sami. Naš cilj je cesarski Dunaj. Ali dospemo tja, to je odvisno od modrosti avstrijske vlade. Če hoče, se bomo koncem meseca aprila že izprehajali po dunajskih parkih....

Še tisto popoldne so začeli korakati skoz Postojno proti Planini in Logatcu francoski pešci, ki so bivakirali dotlej po vaseh in ob cestah na Reko in Vipavo, za njimi pa je odhajalo topništvo in vozatajstvo. Tudi nekaj častnikov, ki so stanovali na postojnskem gradu, je odjezdilo, nekaj novih pa je dospelo in ostalo v Postojni črez noč. Vse se je vršilo v redu in brez razburjanja. Murat je s svojimi častniki jahal do Hruševja in dajal ukaze, ki so se izvrševali točno in naglo, na večer pa se je vrnil zopet na postojnski grad ter bil pri župniku še zadnjič na večerji. S seboj je privedel še nekaj novodošlih častnikov ter povabil tudi poštarja Hueberja in okrožnega pisarja Šeberja.

V župnišču je bilo glasno in živo, vesel smeh je odmeval po vseh sobah in čaše so zvenele. Francoski sovražniki so še enkrat očarjali svoje neprostovoljne gostitelje s svojo prijetno zabavnostjo, s svojo odkritosrčno humornostjo in ljubeznivostjo, a že zgodaj so se poslovili, ker naslednjega jutra je hotela odriniti dalje vsa divizija....

Ko se je drugo jutro odpravljal župnik Wenigar v cerkev, je začul topot neštetih nog in kopit, rožljanje orožja, grom bobnov in vzkrike poveljujočih častnikov. Hrup in ramovš sta bila slišati prav blizu, in ko je hitel župnik k oknu gledat, je videl, da so vrata župne cerkve široko na stežaj odprta ter da se vsipajo v cerkev goste vrste francoskih grenadirjev v popolni oborožbi. A bilo jih je preveč in cele trume so se razvrstile okoli cerkve ter stale v dolgih redih s puškami ob bokih. Pod župniščem in cerkvijo pa so hrzali, skakljali, metali grivate glave gorindol rjavi, beli črni in brezasti konji in na njih so sedeli modri kirasirji, zeleni dragonci in beli karabinerji. — Njihovi bleščeči šlemi s črnimi konjskimi repi, rdečimi grebeni in perjanicami, njihove zlate in rdeče epolete, svetli rumeni gumbi in pestrobojne šabrake so ustvarjali simfonijo barv, ki je bila prelestna.

Veselo presenečen je hitel Wenikar v cerkev sv. Štefana. Bila je nabito polna. V prvih klopeh je stal general Murat s svojimi častniki, doli s kora na levi oltarja pa sta se skozi rešetke smehljala Hueber in Šeber. Takih gostov velika, lepa, v stoterih bojah okusno okrašena postojnska župna cerkev še ni imela.

Wenigar je začel maševati, — častniki pa so sedli ter se zagledali v leseni kip sv. Štefana z dvema, kamenje držečima angelcema v velikem, z zlatom prepleskanem oltarju. Tiho, mirno, svečanostno je bilo po svetišču. Le včasih je zarožljala po kamenitem tlaku sablja ali je zacingljala ostroga. Grenadirji so stali, visoki, plečati in večinoma bradati ali z močnimi visečimi brkami, sklonjenih glav povsod prav do obhajilne mize; ob ramena so se jim naslanjale med sklenjenimi rokami puške z dolgimi bajoneti, ki so se včasih posvetlikali kakor goreče sveče, in nekateri so držali med prsti celo lesene brojanice ter pobožno molili. Sam Bog je vedel, kam jih je zanašala njihova molitev, kam so hrepenele njihove duše, kod so lebdile njihove misli. Bil je god žalostne Matere božje, ki je vse svoje življenje toliko trpela s svojim sinom. V spominu nanjo so se morda spominjali svojih lastnih mater in pa svojih žen, ki trepetajo zanje v daljni Franciji, in morda so mislili na svoje otroke, ki jih čaka ista usoda, da bodo morali kakor oni v neznani tujini trpeti in boriti se za svojo domovino pa tudi umirati zanjo daleč od rodne hiše na sovražni zemlji, neobjokovani in pokopani brez križa in brez spomina ljubezni.

Vsa razpela in vse podobe s križanim božjim sinom so bile zagrnjene, veliki zlati oltar se je bleščal v jutranjih žarkih in vijolični mašni plašč župnikov jih je spominjal domačih trat, koder dehte prav sedaj vijolice toli razkošno, kakor nikjer na svetu.

Pa se je okrenil župnik in dejal: — Idite, maša je minila! — In nato se je globoko sklonil pred oltarjem, po cerkvi so zarožljale sablje, zabobnela kopita pušk in zazvonkljale ostroge; vsa vojska je padla na kolena. Župnik pa je široko razpel in dvignil svoje roke, se obrnil, se par hipov zagledal v pestrobojno množico, ki je klečala pred njim, ter jo blagoslovil.

Ko je hitel v zakristijo, so zapeli pred cerkvijo nešteti bojni rogovi; peli in vriskali so, da je odmevalo od hribov in šum v brezkončnih jekah. Častniki in grenadirji so naglo ostavili ladjo, le par kratkih povelj se je čulo, in armada se je začela pomikati izpod griča.

Wenigar, Hueber in Šeber so pritekli k stopnicam, ki so vodile izpred župnišča navzdol in našli ondi generala Murata, ki je odrejal odhod posameznih vojskinih vrst. —

Živahno jih je prihitel naproti ter jim še zadnjič stisnil roko.

— Hvala vam, gospodje, za prijazni sprejem! — je dejal. — Vašega preljubeznivega gostoljublja ne pozabim nikdar, prečastiti! Ostanite zdravi in srečni, pa ne pozabite nas!

Župniku so se ovlažile oči in ginjenja ni mogel izpregovoriti niti besede.

Privedli so visokega vranca, ki se je svetil kakor svilen baržun, imel ogromno košato grivo ter do tal sezajoč rep; žrebec je divje gledal, strigel z ušesi, rezgetal in se od nestrpnosti drhte vzpenjal na zadnje noge. Murat se je zavihtel na silno žival, salutiral in zdirjal na čelu belih karabinerjev pred odhajajočo armado. Njegov visoki klobuk z mahadravimi peresi se je videl izmed vseh.

In zabučalo, zapelo in zadonelo, zagostolelo in zagrmelo je v ostrem ritmu vesele koračnice, nad glavami vojske pa je frfrala in plapolala razvita francoska trobojnica.

Tovarniška katastrofa v Parizu.

Pariz, Francija, 20. oktobra. — Kakih 52 oseb je bilo ubitih vsled eksplozije, ki se je završila danes popoldne v neki tovarni v Rue de Tolbiac, dočim jih je bilo več kot sto občutno ranjenih. Žrtve so bile povečini ženske, zaposlene v tvornici in v sosednjih poslopjih.

Predsednik Poincaré in minister za zunanje zadeve, katere se je obvestilo, sta se takoj podala na lice mesta, dočim so se še vršila reševalna dela.

Rusko notranje posojilo.

Petrograd, Rusija, 20. okt. — Rusija namerava najeti notranje posojilo v znesku tisoč milijonov rubljev.

Oton Župančič:

Vihar.

Veter gre,
orje in rije po jezeru mračnem,
moti in meša po nebu temačnem,
zganja megle in oblake na ples.
Plane v les,
stresa hraste, vije bore,
vzbuni šum od gore do gore,
pa ga vrtinči z zemlje do nebes.
Dvigne divje race iz ločja,
v loku zaveje jih do pobočja,
v loku jih vseje spet nazaj....

Na škripajoči verandi smo stali,
za roke se z dekleti držali,
bledi gledali zmedeni kraj:
le labod, samotni ptič,
mirno prevaža, kot da ni nič,
po valovih svoj beli sijaj....
Vonj tvojih las je kot rože sladak....

Oton Župančič:

Ob jezeru.

Tih, tih je kraj, sam v sebi zaokrožen:
dve svetli obli — jezero, nebo —
oklepata, kot školjka dragocena
svoj biser, svet.

Glej mesec: ni ga še, a že je vrgel
v vodo srebrno mrežo preko smrek;
zvezde lovi; a komajda prileze,
da bi pogledal plen, že v lastne mreže
je sam ujet.

Ti zreš v nebo? — V "nebo — pravkar je padel
utrinek zlat."

Jaz sem ga videl v jezeru: — navzgor,
do brata svojega se je pognal,
in tvoj ni pal, le poletel je dol,
do brata brat....

NAŠI ZASTOPNIKI,

katerí so pooblaščeni pobirati naročnino za "Glas Naroda" in knjige, kakor tudi za vse druge v našo stroko spadajoče posle:

Jenny Lind, Ark. in okolica: Michael Cirar.
San Francisco, Cal.: Jakob Lovšin.
Denver, Colo.: Frank Skrabec.
Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.
Pueblo, Colo.: Peter Culig, J. M. Rojtz, Frank Janesh in John Germ.
Salida, Colo. in okolica: Louis Costello (The Bank Saloon).
Walsenburg, Colo.: Ant. Saftich.
Clinton, Ind.: Lambert Bolskar.
Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.
Woodward, Ia. in okolico: Lukas Podbregar.
Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič.
Oglesby, Ill.: Math. Hribernik.
Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.
Depue, Ill.: Dan. Badovinac.
La Salle, Ill.: Mat. Komp.
Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Zaletel in Frank Bambich.
Mineral, Kans.: John Stale.
Waukegan, Ill.: Frank Petkovšek in Math. Ogrin.
So. Chicago, Ill.: Frank Černe in Rudolf Požek.
Springfield, Ill.: Matija Barborič.
Frontenac, Kans. in okolica: Frank Kerne.
Mulberry, Kans. in okolica: Martin Kos.
Calumet, Mich. in okolica: Pavel Shaltz in M. F. Kobe.
Manistique, Mich. in okolica: F. Kotzian.
So. Range, Mich. in okolica: M. U. Likovič.
Aurora, Minn.: Josip Fugina.
Chisholm, Minn.: K. Zgonc, Jakob Petrich in Frank Žagar.
Duluth, Minn.: Joseph Sharabon.
Ely, Minn. in okolica: Ivan Gouže, M. L. Kapsch, Jos. J. Peshel in Louis M. Perušek.
Eveleth, Min.: Jurij Kotze.
Gilbert, Minn. in okolica: L. Vesel.
Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.
Kitzville, Minn. in okolico: Jos. Adamich.
Nashwauk, Minn.: Geo. Mauria.
Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.
St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.
Aldridge, Mont.: Gregor Zobec.
Great Falls, Mont.: Math. Urich 2409 N. 5th Ave.
Red Lodge, Mont.: J. Koprivšek.
Roundup, Mont.: Tomaž Paulin.
Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka.
Cleveland, Ohio: Frank Sakser, J. Marinčič, Chas. Karlinger in Jakob Resnik.
Barberton, O. in okolica: Alois Balant.
Bridgeport, O.: Frank Hočevar.
Collinwood, O.: Math. Slapnik.
Lorain, Ohio in okolica: John Kumše 1735 E. 33. St.
Youngstown, O.: Ant. Kikelj.
Oregon City, Oreg.: M. Justin.
Allegheny, Pa. in okolica: M. Klarich.
Bessemer, Pa.: Louis Hribar.
Braddock, Pa.: Ivan Germ.
Bridgeville, Pa.: Rudolf Pleteršek.
Burdine, Pa. in okolica: John Keržišnik.
Conemaugh, Pa.: Ivan Pajk.
Claridge, Pa.: Anton Jerina.
Canonsburg, Pa.: John Koklich.
Broughton, Pa. in okolica: A. Demšar.
Darragh, Pa.: Dragutin Slavič.
Dunlo, Pa. in okolico: Josip Suhor.
Export, Pa. in okolica: John Prostor.
Forest City, Pa.: Karl Zalar in Fr. Leben.
Farell, Pa.: Anton Valentinčič.
Greensburg Pa. in okolica: Joseph Novak.
Irwin, Pa. in okolica: Frank Demšar.
Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.
Marianna, Pa: E. Gottlicher.
Meadow Lands, Pa.: Georg Schultz.
Monessen, Pa.: Math. Kikelj.
Moon Run, Pa. in okolica: Frank [illegible]šek.
Pittsburgh, Pa.: Ignacij Podvasnik, Ignac Magister, Z. Jakše in U. R. Jakobich.
Steelton, Pa.: Anton Hren.
Unity Sta., Pa.: Joseph Škerlj.
West Newton, Pa. in okolica: Josip Jovan.
Willock, Pa.: Frank Seme in Joseph Peternel.
Toele, Utah: Anton Palčič.
Winterquarters, Utah: Louis Blasich.
Black Diamond, Wash.: Gr. Porenta.
Ravensdale, Wash.: Jakob Romšak.
Davis, W. Va. in okolica: John Brozich.
Thomas, W. Va. in okolica: Frank Kocijan in A. Korenchan.
Grafton, Wis.: John Stampfel.
Kenoha, Wis.: Aleksander Pezdir.
Milwaukee, Wis.: Josip Tratnik in Frank Meh.
Sheboygan, Wis.: Frank Sepich in Heronim Svetlin.
West Allis, Wis.: Frank Skok in Louis Lončarič.
Rock Springs, Wyo.: A. Justin, Val. Stalich in Valentin Marcina.
Kemmerer, Wyo.: Josip Motoh.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

MOLITVENIKI:

Duhovni boj	—.60
Marija Kraljica	—.60
Vrtec nebeški	—.40

POUČNE KNJIGE:

Ahnov nemško-angleški tolmač, vezan	—.50
Angleško-slovenski in slovensko-angleški slovar	—.40
Berilo prvo, vezano	—.30
Berilo drugo, vezano	—.40
Berilo tretje, vezano	—.40
Cerkvena zgodovina	—.70
Dobra kuharica, vezano	$3.00
Domači živinozdravnik	—.50
Evangelij	—.50
Fizika 1. in 2. del	—.45
Hitri računar, vezano	—.40
Katekizem vez. veliki	—.40
Katekizem vez. mali	—.15
Nemščina brez učitelja, 1. in 2. del, vsak 50¢, oba	$1.00
Občna zgodovina	$4.00
Pesmarica, nagrobnice	$1.00
Poljedelstvo	—.50
Popolni nauk o čebelarstvu, vezan	$1.00
Postrežba bolnikom	—.20
Sadjereja v pogovorih	—.25
Schimpffov nemško-slovenski slovar	$1.20
Schimpffov slovensko-nemški slovar	$1.20
Slovenski pravnik	$2.00
Slovenska Slovnica, vez.	$1.20
Slovenska pesmarica, 2. zvezek po	—.60
Spisovnik ljubavnih pisem	—.40
Trtna uš in trtoreja	—.40
Umna živinoreja	—.50
Umni kmetovalec	—.50
Žirovnik, narodne pesmi, 1., 2. in 3. zvezek, vez., po	—.50

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

Baron Trenk	—.20
Belgrajski biser	—.20
Beneška vedeževalka	—.20
Bitka pri Visu	—.30
Bodi svoje sreče kovač	—.30
Boj s prirodo	—.15
Božični darovi	—.15
Burska vojska	—.25
Cerkvica na skali	—.15
Ciganska sirota, 93 zvezkov	$5.00
Cvetke	—.20
Don Kižot	—.20
Dobrota in hvaležnost	—.60
Fabiola	—.35
George Stephenson, oče železnic	—.20
Grizelda	—.10
Hubad, pripovedke, 1. in 2. zvezek po	—.20
Ilustrovani vodnik po Gorenjskem	—.20
Ivan Resnicoljub	—.20
Izanami, mala Japonka	—.20
Izidor, pobožni kmet	—.20
Jama nad Dobrušo	—.20
Jaromil	—.20
Jeruzalemski romar	—.45
Kristusovo življenje in smrt vezano	$3.00
Krištof Kolumb	—.20
Križana umilejnost	—.40
Kaj se je Makaru sanjalo?	—.50
Lažnjivi Kljukec	—.20
Leban, 100 beril	—.20
Maksimilijan I.	—.20
Marija, hči polkova	—.20
Mati, socijalen roman	$1.00
Malomestne tradicije	—.25
Miklova Zala	—.35
Mirko Poštenjakovič	—.20
Na divjem zapadu, vez.	—.60
Na jutrovem	—.30
Na krivih potih	—.30
Na različnih potih	—.20

Narodne pripovesti, 1. in 3. zvezek po	—.20
Naseljenci	—.20
Na valovih južnega morja	—.15
Nikolaj Zrinski	—.20
O jetiki	—.15
Odkritje Amerike, vez.	—.80
Prihajač	—.30
Pregovori, prilike, reki	—.25
Prst božji	—.20
Randevous	—.25
Revolucija na Portugalskem	—.20
Senila	—.15
Stanley v Afriki	—.20
Sherlock Holmes, 3., 4., 5. in 6. zvezek po	—.30
Sveta noč	—.20
Srečolovec	—.20
Strah na Sokolskem gradu, 100 zvezkov	$5.00
Strelec	—.20
Sanjska knjiga, velika	—.30
Štiri povesti	—.20
Tegetthof	—.25
Vojan na Balkanu, 13 zvez.	$1.85
Zlate jagode, vez.	—.30
Življenjepis Simon Gregorčiča	—.50
Življenja trnjeva pot	—.50
Za kruhom	—.20
Življenje na avstr. dvoru ali Smrt cesarjeviča Rudolfa (Tragedija v Meyerlingu)	—.75

SPILMANOVE POVESTI:

1. zv. Ljubite svoje sovražnike	—.20
2. zv. Maron, krščanski deček	—.25
4. zv. Praški judek	—.20
6. zv. Arumugan, sin indijskega kneza	—.25
7. zv. Sultanovi sužnji	—.25
8. zv. Tri indijanske povesti	—.30
9. zv. Kraljičin nečak	—.30
10. zv. Zvesti sin	—.30
11. zv. Rdeča in bela vrtnica	—.30
12. zv. Boj in zmaga	—.30
14. zv. Prisega huronskega glavarja	—.30
15. zv. Angelj sužnjev	—.30
16. zv. Zlatokopi	—.30
18. zv. Preganjanje indijanskih misionarjev	—.30
19. zv. Mlada mornarja	—.30

TALIJA.

Zbirka gledaliških iger:

Brat sokol	—.20
Pri puščavniku	—.20
Raztresenca	—.30
Starinarica	—.20
Županova Micka	—.30
Idealna Tašča	—.20

RAZGLEDNICE:

Newyorške, s cvetlicami, humoristične, božične, novoletne in velikonočne, komad po	—.03
ducat po	—.25
Z slikami mesta New Yorka po	—.25
Album mesta New Yorka krasnimi slikami, mali	—.35

ZEMLJEVIDI:

Avstro-Ogrske, mali	—.10
Združenih držav, mali	—.10
veliki	—.25
vezan	—.50
Balkanskih držav	—.15
Evrope, vezan	—.50
Vojna stenska mapa	$1.50
Zemljevidi: New York, Colorado, Illinois, Kansas, Montana, Ohio, Pennsylvania, Minnesota, Wisconsin, Wyoming in West Virginia in vseh drugih držav po	—.25

OPOMBA: Naročilom je priložiti denarno vrednost, bodisi v gotovini, poštni nakaznici, ali poštnih znamkah. Poštnina je pri vseh cenah že vračunana.

Misli o vojni.

(Nadaljevanje.)

To je slika bojnega polja. Če bere človek popis, se mu mora zagabiti vse "junaštvo", vsi takozvani veliki čini, vse hvalisanje o slavnih zmagah po raznem časopisju.

Mi, ki smo tukaj, ne občutimo vojnih grozot. O vojni pisati je lahko, lahko proslavljati velike vojskovodje, toda na bojnem polju nikomur niti v glavo ne pade, da bi se navduševal za take stvari.

Vojak je podoben stroju. Razlika je le ta, da ima vojak srce, da lahko misli, ima iste čute kakor drugi ljudje. V vojni pa ne sme misliti s svojimi možgani, v vojni ne sme delati po svojem prepričanju in srcu, v vojni postane stroj, ki se mora tako gibati in tako delati, kakor mu ukažejo drugi. Človek, ki ima na sebi uniformo, ni več človek, je le orodje, katerega se poslužuje vojskovodja-strojnik. Največji, najbolj kompliciran in najbolj fino zamišljen stroj, kar jih je na svetu, je armada. In ti stroji se sedaj merijo med seboj. Zmagal bo oni, ki ima več sile, ki bolj izvrstno deljuje, ki je najboljše namazan, pri katerem so najboljši strojevodje.

Zberejo se včasih ljudje in začno debatirati o vojni. Berejo poročila, pušijo in pijejo pivo. — Pettisoč jih je padlo — se oglasi modrijan, — prokleto so jih dobro! Seveda, naša armada, nikdo ji ni kos. Naši bodo vse pobili, vse požgali, vse opustošili. — Ostali mu kimajo in se jeze, zakaj jih ni že vsaj desettisoč padlo. O padlih ljudeh govore kakor o muhah, o opustošeni deželi kakor o razmetanem mravljišču.

Ali premislijo ti ljudje, kaj se pravi, da je bilo ubitih pettisoč možkih v najboljših letih? Ali premislijo ti ljudje, da bo samo zaradi enega dne vojne žalovalo celo življenje par tisoč vdov, da bo samo zaradi enega dne vojne proklinjalo par tisoč življenja se zavedajočih otrok onega, ki jim je pobil očete? Ne, tega ponavadi ne premislijo.

Človek, ki se navdušuje za vojno, jo pa začne obsojati takoj, ko mu pade na bojišču prvi sorodnik ali prijatelj, ko dobi novico, da mu je vojna uničila dom. Tedaj občuti samo del one krivice, katera je bila drugim v tako polni meri dodeljena.

Pred časom smo čitali v nemških listih sledečo notico:

— Na Dunaju je priredilo neko društvo veselico s plesom. Pri tej priliki so nabrali navzoči 500 cigaret za člane društva, ki se nahajajo na bojišču.

Urednik lista je na koncu pripomnil: — Čast takim zavednim patriotom! Čast jim, ker so se spomnili svojih prijateljev in sobratov na bojišču.

Tako je zapisal urednik; mesec kasneje je pa dobil z bojišča od avstrijskega poročnika v rezervi, ki je bil pred vojno član omenjenega društva in je bil deležen nabranih cigaret, pismo, ki ima približno sledečo vsebino:

— Mi na bojišču, lačni, premrzli, napoluničeni od silnih naporov, se zgražamo nad tako požrtvovalnostjo, nam se gnjusi, da se nas naši bivši prijatelji na tak način spominjajo. Seveda, pri bogato obloženih mizah in pri šampanjcu je lahko govoriti o patriotizmu. Ko so bili proti jutru že vsi pijani in prijetno ganjeni, so se spomnili nas. Par kron jim je bilo mogoče še ostalo, in ker so bili siti vina, so namesto sebi steklenico šampanjca kupili nam 500 šport cigaret. Pravijo, da je domovina v nevarnosti, pa hodijo na zabave, za hrabro avstrijsko armado se navdušujejo po gledališčih in po veselicah. Sovražnika poznajo le po neokusnih karikaturah, ki izhajajo v raznih humorističnih listih.

Tako je pisal častnik in mogoče so ga že obesili, ker je povedal resnico.

Ker ne moremo revežem pomagati, je naša dolžnost, da sočustvujemo žnjimi. Ne smemo sočustvovati samo s Slovenci in drugimi Slovani, ampak z vsemi ki so na bojišču, ki se borijo in ne vedo zakaj, ki umirajo na povelje kronanih glav, ne da bi bilo z njihovo smrtjo komu le malce pomagano.

— Rusi so divjaki, Srbi so divjaki, Nemci so divjaki! — to se sliši vedno od jutra do večera.

Vsak pa, ki le količkaj trezno premisli celo zadevo, mora priti do zaključka, da so oni, ki se borijo, le neizmernega pomilovanja vredni reveži ter da so divjaki in zločinci oni, ki so jih poslali na bojišče.

Za hlapčevo delo je odgovoren gospodar.

Ali je pravično jeziti se na vojake, ki so pri izvrševanju svojega ostudnega rokodelstva podivjali, ustrelili onega, katerega bi ne smeli ustreliti, uničili ono, česar bi ne smeli uničiti? Vsa krivda pade na onega, ki ga je učil moriti, ki mu je dokazal, da moritev ni greh, kriv je oni, ki postavi vojaka na razpotje: — Mori, kolji in ubijaj, če ne, boš pa sam umorjen!

To je tista strahovita istina, katere ponavadi ljudje ne pojmijo, oziroma je nočejo pojmiti, ker bi potemtakem ne imeli razen kronanih glav nikogar, nad katerim bi se jezili.

In čudo božje, tudi v vojni govore nekateri o pravici, poštenosti in človekoljubju!

(Pride še.)

Kamjenjec.

Pred menoj se razgrinja široka cesta, ki pelje v popolnoma ravni črti proti Kamjenjcu. Morda je, kakor tudi pri tolikih drugih ruskih navadah, temu prvi in glavni vzrok "širokaja ruskaja natura", ki hoče imeti vse zasnovano v velikih potezah in ne trpi nič tesnega, malenkostnega. Ceste pa morajo biti na Ruskem zelo široke še iz nekega drugega vzroka. Neprenehoma so naju srečevali vozovi, gosposki, kmetiški in židovski, ki so se vračali iz mesta ali pa s polja, večinoma vpreženi s tremi konji v eni vrsti, včasih celo s štirimi. Z enim konjem se vozi le Jud, a še ta ne vedno. Drugi vpregajo vedno vsaj po dva konja, še raje imajo takozvano "trojko", to je tri konje vpreženе v eni vrsti, ali celo "četvjorko", to je štiri konje, v eni vrsti vprežene. Da se taka vprega lahko izogiba druga drugi, je seveda potrebna jako široka cesta. Konji so vsi jako majhni, suhi in čisto brez vsake pravilne oblike. Podoljski konjiček je zelo grd in zanemarjen, toda vstrajen in potrebuje malo hrane. Poleg tega je jako poceni. Saj se dobi v vzhodni Galiciji primeroma dobro kljuse za 40 goldinarjev, na Ruskem so pa primeroma veliko cenejši.

Solnce je že zašlo in na okolico so jele legati sence, ko se je dvignilo pred menoj "orlovo gnezdo" — grad kamjenješki. Cesta je oživela, poslopja so bila vedno bolj gosta in vedno lepša. Peljemo se med starodavnim zidovjem, dežena cesta se izpremeni v mestno ulico — prišel sem v Kamjenjec Podoljski.

Kamjenjec je eno izmed najstarejših rusko-poljskih mest; kar se pa tiče slikovite lege in prirodne utrjenosti, je to mesto nekaj posebnega. Skala, na kateri stoji, ima obliko stožca in se nahaja v globoki kotlini s strmimi bregovi. Reka Smotrič se bliža Kamjenjcu od zahoda, pod mestom se pa zavije proti severu, potem se obrne proti zapadu, tako da obdaja mesto od vseh strani in je, ko se vrne k zahodu, od prvotne struge oddaljena kakšne štiri sežnje.

Nekdaj je imelo mesto dvoje vrat: laška (poljska) vrata ob vzhodu in ruska vrata ob zahodu. Od prvih je ostal samo še kos zidu in dva stolpa, nekdaj so pa imela tri stolpe in v polkrogu zavito zidovje; pod srednjim stolpom se je šlo v mesto. Od poljskih vrat pelje strma pot navzgor k trdnjavi Batorija. Pred njo stojita dva ogromna kamnita stolpa, na enem je grb davnega podoljskega vojvodstva, na drugem pa dvoglavi orel in letnica 1832. Postavila ju je ruska vlada. Trdnjava Batorija ima sedem nadstropij in mnogo zidovja ter je imela nekdaj velik strategičen pomen. Ruska vrata, tudi utrjena, so imela nekdaj štiri stolpe. Tretja vrata je dal zgraditi kralj Stanislav Avgust. Od teh vrat, ki so se po kralju imenovala "Ponjatovska", je peljala pot do mesta čez takozvani turški most, katerega so zgradili Turki iz razvalin dveh cerkvá. V zadnjem času so zgradili širok, pripraven most, ki pelje v Kamjenjec do takozvanega "Novega mesta". Škoda, da se tako zanimivi ostanki gradu in trdnjave pod rusko vlado tako uničujejo. Ako se zida hiša in je potreba kamenja, podere se kar del stare trdnjave ali stolp.

Nekdaj je bilo v Kamjenjcu 27 cerkvá, med njimi latinskih katoliških 12; zdaj je katoliških cerkvá samo še 4, predvsem katedralna cerkev, posvečena sv. Petru in Pavlu, v začetku lesena, v XVI. stoletju zidana, pozneje prenovljena in razširjena. Turki so jo izpremenili v mošejo in ji prizidali visok, vitek minaret, ki stoji še dandanes. Na njem se blišči nad polmesecem kip Matere Božje. Ko so leta 1886. odpravili škofijo, je postala katedrala navadna župna cerkev. Dominikansko cerkev so zgradili iz lesa Korijalovići l. 1370. Ko je l. 1420. zgorela, so jo nanovo sezidali, seveda iz kamna. Turki so iz nje najprej naredili vojašnico za janičarje, pozneje pa jo izpremenili v mošejo. Njen največji kras je prižnica iz enega kamna. Turki so jo pripeljali iz Carigrada, in ko so morali zapustiti Kamnjenjec, so se dogovorili v pogodbi s Poljaki, da bosta prižnica in prej omenjeni minaret ostala na mestu nerazrušena. Leta 1843. so zatrli samostan. Nato se je v poslopju nastanilo semenišče, dokler tudi to ni bilo odpravljeno leta 1866. Zdaj so v njem ruski uradi. Armenska cerkev je bila tudi v začetku lesena. V njej se nahaja sloveča Mati Božja iz desetega stoletja. Najstarejša je v Kamjenjcu cerkvica sv. Nikolaja, nekdaj armenska cerkvica; v nji se nahajajo armenske liturgične knjige iz l. 1296. L. 1822. so jo Armenci izročili unijatom; ko je pa vlada odpravila unijo, je bila izpremenjena v rusko pravoslavno cerkev. Vseh pravoslavnih cerkvá je v Kamjenjcu 18, najnovejša je cerkev sv. Aleksandra Nevskega, najstarejša pa cerkev sv. Trojice, ki je še iz časov Korijalovičev. Pri ruski katedralni cerkvi sv. Janeza je ustanovljena od leta 1864. bratovščina sv. Janeza, ki ima namen razširjati pravoslavje na Podolju. V nekdaj frančiškanskem samostanu stanuje zdaj ruski škof.

V Kamjenjcu se nahaja gimnazija, katero so ustanovili jezuiti leta 1610. in ženska gimnazija s 300 dijakinjami. Tu je ustanovljeno tudi podporno društvo za dijake in dijakinje, ki izda na leto do 3000 rubljev podpore. Poleg tega je v Kamjenjcu še pravoslavno semenišče in mnogo nižjih in strokovnih šol. Omenim še, da ima Kamjenjec tudi protestantsko cerkev, židovsko sinagogo in 32 hiš molitve (božnic).

Ko sem prišel v Kamjenjec, se je že mračilo in najprej je bilo seveda treba izbrati prenočišče. Priporočili so mi neki hotel, toda nisem vedel, kje leži. Treba je vprašati. Velim ustaviti voz in vprašam nekega policista, ki ni imel drugega dela, kakor da je prodajal na cesti samo dolgčas, kje leži hotel "Bellevue". Policist skoči z največjo postrežljivostjo k meni na voz in veli vozniku pognati. Tako postrežljivega policista še nisem našel. Je pa tudi dobil za svojo ljubeznivost celih 15 kopejk, za katere se je potem zelo vljudno zahvalil. Sicer sem imel v Kamjenjcu še dvakrat priliko, priti v dotiko z ljubeznivimi organi javnega reda. Enkrat mi je veter odnesel klobuk in ga valil po ulici. Moj položaj je bil neprijeten, toda usmiljeni ljudje so mi ga pomagali loviti. Najbolj pripraven pa je bil neki policist, ki je slednjič res ujel klobuk in mi ga prinesel z veliko vljudnostjo. Drugič sem stal pred rusko škofijsko cerkvijo v družbi z gospodom R., odličnim katoliškim Poljakom iz Kamjenjca, kateremu sem bil priporočen. Imela se je vršiti velika pravoslavna cerkvena parada. Na ulici je polno vojakov delalo špalir, policija se je zvrstila okoli cerkve, slednjič je prišla procesija med špalirjem vojakov in policistov z arhijerejem (škofom) na čelu; duhovniki so nekaj nesli — meni se je reklo, če sem prav razumel, da obleko Matere Božje —, ljudstva je bilo malo — le vojaščina, policija, uradniki in duhovščina z dolgimi lasmi in bradami. Na celo parado je bilo treba strašno dolgo čakati, ker se je arhijerej po ruski etiketi zakasnil. Kar stopi k mojemu tovarišu njegov znanec, načelnik policije, v lepi prazniční uniformi. Bilo mu je dolgčas in hotel se je razgovarjati do prihoda arhijereja in njegove parade. Moj tovariš me urno predstavi policijskemu načelniku za svojega sorodnika, "obivatelja" iz Galicije, in potem smo stali dolgo časa na ulici in se razgovarjali.

V hotelu sem si najel stanovanje, poskrbel še za konje in za kozaka, povečerjal, potem pa šel ogledat si mesto.

ZA VSEBINO OGLASOV NI ODGOVORNO NE UPRAVNIŠTVO NE UREDNIŠTVO

LISTNICA UREDNIŠTVA.

T. H., Seminole, Pa. — Pesmi ne moremo priobčiti.

F. L., Collinwood, Ohio. — Ni za list. Dopis je poleg tega pisan s svinčnikom in vsebuje same osebnosti. Pošljite kaj drugega.

POZOR, ROJAKI!

Največ zanimivih novosti nam prinaša slovenski dnevnik v Združenih državah ameriških. Vse, kar se je dogodilo v pretečenem letu, lahko prečita oni, ki naroči Glas Naroda od 1. januarja 1914 do 1. oktobra letos, izvzemši eno številko letnika 1914. Cena izvanredno nizka. Pišite še danes.

Slovenski časopis,
Box 243, Grafton, Wis.

Kje je moj prijatelj JANEZ Šajn, podomače Kopanov iz Juršič? Pred dvema letoma sva prišla skupaj iz starega kraja. Prosim ga, da se mi oglasi na naslov: Frank Zadel, Box 660, Kane, Pa.

Rad bi izvedel za naslov ANTONA in FRANKA KRESOVIČ. Doma sta iz Topolca pri Ilirski Bistrici in se baje nahajata nekje v Coloradu. Če kdo ve za nju naslov, naj mi ga javi, ali naj se sama oglasita. — Frank Jonko, S. R. Box 88, Export, Pa. (22-25—10)

Rad bi izvedel za FERDINANDA PODGORNIK, doma iz Dol. Tribuše, in za ŠTEFANA MAKUC iz Gor. Tribuše na Primorskem. Prosim ju, da se mi javita, ali pa če kdo ve za nju naslov, da ga mi naznani. — Math. Erjavec, Box 548, Sheffield, Pa. (22-25—10)

Rada bi izvedela, kje se nahajata ANTON in JOŽEFA PENKO. Prosiva cenjene rojake, če kdo ve, da nama javi, ali naj se sama oglasita. — Adolf in Ivana Naglič, Box 27, Emporium, Pa. (22-23—10)

IŠČEM

dobrega moža v starosti od 30 do 40 let, ki se razume v gospodarstvu in pri konjih. Znati mora tudi nekoliko angleški jezik. Glede plače se domeniva ustmeno ali pismeno. Pišite na:

Mrs. A. F. Gorianz,
R. F. D. 3, Mount Kisco, N. Y. (19-23—10)

IŠČE SE 8 zanesljivih zastopnikov; delo je stalno, plača povoljna. Že od početka izven Pennsylvanije živeči se ne sprejmejo. Prednost imata oba spola. Pišite: Liberty, Box 158, Wilkinsburg, Pa. (20-26—10)

NAZNANILO.

Rojakom v Lorain, Ohio, in okolici naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

JOHN KUMŠE,

ki je pooblaščen pobirati naročnino za list Glas Naroda.

S spoštovanjem
Upravništvo Glas Naroda.

HARMONIKE

bodisi kakršnekoli vrste izdelujem in popravljam po najnižjih cenah, a delo trpežno in zanesljivo. V popravo zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravek vzamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakoršno kdo zahteva brez nadaljnih vprašanj.

JOHN WENZEL,
1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

NAZNANILO.

Cenjenim naročnikom v Pennsylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

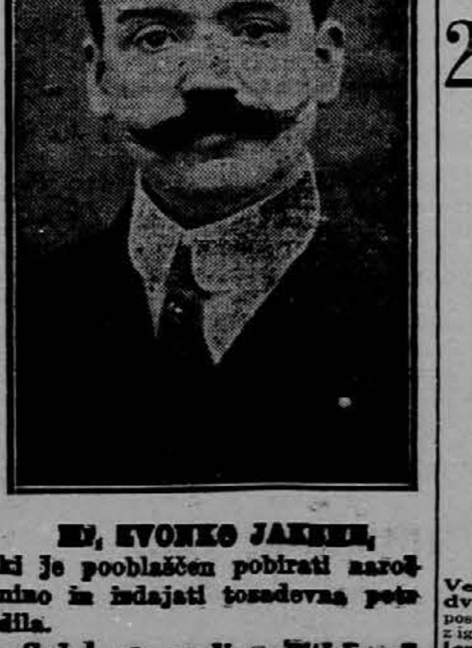

Mr. ZVONKO JAKŠE,

ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati tozadevna potrdila.

Sedaj se mudi v Pittsburgh, Pa., in okolici.

Upravništvo "Glas Naroda".

Vodnik sreče.

Zdravniška knjiga, kako se hitro doma ozdraveti vseh bolezni, posebno spolnih.

Vsakemu zastonj.

J. F. Dolenc, Box 819 Milwaukee, Wis.

Največja farmarska naselbina.

Največja slovensko - hrvaška farmarska naselbina v Ameriki je v okolici mesta Ashland v Wisconsinu. BLIZU 200 SLOVENCEV IN HRVATOV lastuje zemljo v tem kraju. Naselbina je stara nad šest let in mnogo naselnikov ima že jako lepe farme, ki so najboljši dokaz, da je zemlja v tem kraju dobra in kraj ugoden za naše naselnike. Drugi vzrok, da ti naseljenci tako lepo napredujejo, je to, da jih kompanija ne zapusti, ko se enkrat naselijo, kakor se to drugod godi, temveč jim stoji na strani toliko časa, da si opomorejo.. To je mogoče zato, ker je kompanija poleg njih in ne na stotine milj proč. V pospeševanje svojih interesov so si farmarji ustanovili potrebne organizacije. V korist vsakega kupca zemlje je, da vse to upošteva. Ako hočete torej kupiti dobro zemljo na dobrem kraju, tedaj pridite ali pišite na:

The James W. Good Company
Slovenian Dept., Ashland, Wis.

Vsakomur se pošlje list **Goodov Naselnik** zastonj, ako piše ponj, če se zanima za zemljo ali ne. Še danes pišite ponj!

OGLAS.
NARAVNA VINA

Cenjenim rojakom priporočam svoja

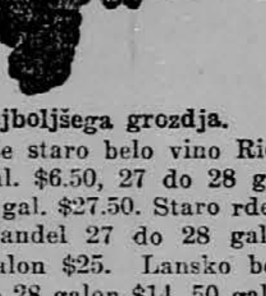

iz najboljšega grozdja.

Najboljše staro belo vino Riesling 10 gal. $6.50, 27 do 28 gal. $15.50, 50 gal. $27.50. Staro rdeče vino Zinfandel 27 do 28 galon $14, 50 galon $25. Lansko belo vino 27 do 28 galon $14, 50 galon $25, rdeče vino 27 do 28 galon $12.50, 50 galon $22.50. — 100 proof močan tropinjevec 4½ gal. $12, 10 gal. pa $25. Pri omenjenih cenah je vštet tudi vojni davek za vino. — Potovalni agent je rojak M. Žugel.

S spoštovanjem
S. JACKSE,
Box 161. St. Helena, Cal.

NAZNANILO.

Rojakom v državah Illinois in Wisconsin naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

Mr. FRANK MEH

kateri je opravičen pobirati naročnino za list "Glas Naroda" in izdajati pravoveljavna potrdila. Rojakom ga toplo priporočamo.

Upravništvo 'Glas Naroda'.

Da ste uspešni izgledajte uspešno

Napravite svojo prodajalno moderno in vabljivo za odjemalce s tem, da jo razsvetlite s elektriko

Električna luč vzbuja pozornost, privablja odjemalce in razkazuje blago v kar najlepši luči.

Pustite, da vas obvestimo o svojih novih cenah in pokažemo, kako ekonomska je služba Edisona

The New York Edison Company
At Your Service

General Offices: Irving Place and 15th Street
Telephone: Stuyvesant 5600

Branch Office Show Rooms for the Convenience of the Public

424 Broadway	Spring 9890	*124 W 42d St	Bryant 5262
126 Delancey St	Orchard 1960	*151 E 86th St	Lenox 7780
10 Irving Pl	Stuyvesant 5600	*27 E 125th St	Harlem 4020

*362 E 149th Street Melrose 3340
*Open Until Midnight
Night and Emergency Call: Madison Square 6001

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH. — NAROČITE SE NANJ!

Nov uzoren pisalni stroj!

The No. 9 OLIVER
The Standard Visible Writer

KUPITE GA SEDAJ!

Da, triumf na tem polju je tu!

Ravno je prišel — in prišel leta, predno so ga izvedenci pričakovali.

Izdelovalci so delali celo življenje, da dobijo ta idealni stroj. Oliver je zopet zmagal kot je zmagal, ko smo dali svetu prvi vidljivi stroj.

Gotovo ni pisalnega stroja na svetu, ki bi bil sličen novemu Oliver "9". Mislite na tako nežen pritisk, da bi stopinja mačice pritisnila tipke!

POZOR!

Najnovejše iznajdbe, katere je opaziti na tem stroju, kontrolira vse Oliver. Celo naši prejšni modeli — slavni kot so bili — niso imeli dvojnega premikača.

Ta daje celo kontrolo 84 črk in znamenj v mala prsta leve in desne roke. In ta vam pusti, da jih pišete le z 28 tipkami, najmanjšim številom na kateremkoli pisalnem stroju.

Pisalci na vse druge stroje lahko rabijo Oliver "9" takoj ter hitreje in lažje.

SVARILO!

Ta krasni novi Oliver prihaja po stari ceni. Ne stane več kot zastareli v primeri z novim razkritjem.

Dočim so novi deli Oliverja dragi, smo zenačili večje stroške s tem, da smo napravili konstrukcijo bolj priprosto.

Odločite se sedaj videti ta umotvor, predno izdate dolar za kak drugi pisalni stroj. Če rabite kakega drugega, se prepričajte, koliko več stori ta.

Če rabite Oliver, je naravno, da si želite najfinejši model.

17 CENTOV NA DAN! Zapomnite si, da je ta najnovejši Oliver "9" največja vrednost, kar se jo je kedaj dalo v kakem pisalnem stroju. On ima vse prejšne posebne iznajdbe — vidno pisavo, avtomatični "spacer", 6 in ½ unče touch ter dodatno poljubni premikač, izmenjalni trak ter vse najnovejše iznajdbe.

Kljub temu pa smo se odločili, da ga prodajamo vsakemu po našem slavnem načrtu — 17 centov na dan. Sedaj si more vsakdo nabaviti ta najboljši pisalni stroj, s slavnim PRINTYPE, ki piše kot tisk.

Še danes pišite za vse posameznosti in bodite med prvimi, ki bodo poznali čuda tega pisalnega stroja. Spoznajte, zakaj se poslužujejo tipisti, delodajalci in privatniki povsod Oliver pisalnega stroja. Odpošljite dopisnico takoj. Nikakih obveznosti. Veselilo nas bo pojasniti vam vse.

THE OLIVER TYPEWRITER CO.,
310 Broadway, New York, N. Y.

20 elegantnih daril ZASTONJ - JAMČENA ura le $5.25

Velika prodaja jamčenih ur za znižane tvorniške cene. Redka prilika za vsakega. Kdor kupi od nas eno uro, dobi poleg teh **dvajset elegantnih daril popolnoma ZASTONJ**. Verižica s priveskom, prstan, zapestnica, pištola, pipa, pisalno pero, britev, jermen, posod co za briti, čopič, krtača, žepni nož, ogledalo z glavnikom, ter drugi predmeti, zavratna igla, gumbi-zapestniki, gumbe za vrat, ter privesek za uro z iglo. **Pošljite nam le ta oglas** ter 25 centov depozita, nakar vam pošljemo po pošti ali ekspresu za ogled gori omenjenih **20 daril ter zelo lepo uro**, možko ali žensko, ter **jamčeno za dvajset let**, ki je slična zlati uri za $25, s slavnim kolesjem ter zelo natančna. **Naša znižana cena je le $3.25** — Pošljite takoj naročilo, dokler velja ponudba. — Če ne boste popolnoma zadovoljni, vam vrnemo denar. (Iz Canade je treba poslati denar skupno z naročilom.) Naslovite tako:

AMERICAN JEWELRY COMPANY, Dep. A-1, St. Louis, Mo.

Marija Grubbe

Spisal J. P. JAKOBSEN.

Za Glas Naroda prevel G. P.

29 (Nadaljevanje)

Ko je zaprla vrata za seboj, je prijel Ulrik Frederik za stol, v katerem je sedel ter ga vrgel skozi okno.

Nato je potegnil doli pregrinjala pri postelji ter jih raztrgal na drobne kosce, dočim se je opotekal po sobi. Nato je padel na tla ter plazil po tleh kot divja zver, kočim so mu krvavelo kolena. S časom je postal slab, se priplazil k postelji, se vrgel nanjo, skril obličje v blazine ter jokal, jokal ter klical Marijo z najsladkejšimi imeni, tulil in proklinjal, dočim jo je nasprotno vabil.

V isti noči se je posrečilo dobiti Mariji za težak denar in dobre besede krmarja, ki jo je prevedel na Dansko.

Naslednji dan je izgnal Ulrik Frederik Karen Viol s svojega gradu in par dni pozneje je odpotoval v Kodanj.

TRINAJSTO POGLAVJE.

Nekega lepega dne je bil Erik Grubbe presenečen vsled prihoda madame Gueldeloewe na Tjele.

Takoj si je mislil, da ne more biti vse v redu, ker je prišla rbez službništva ter brez prtljage. Ko pa je izvedel, kako stoje v resnici stvari, ni bil sprejem posebno srčen. Postal je celo tako jezen, da je odšel iz sobe, zaloputnil vrata za seboj ter izginil, ne da bi prišel celi dan na izpregled.

Ko pa je po prvem svidenju prespal eno noč, je postal bolj dostopen ter je ogovarjal svojo hčer zelo spoštljivo. Prišel je namreč do prepričanja, da se ni zgodila dosedaj pravzaprav še nobena nesreča. Bil je le malenkosten kreg med mladima zakonskima, a Marija je bila še vedno madama Gueldeloewe ter bo mogeč stvar brez velikih sitnosti spraviti v stari red.

Marija je sicer silila na ločitev ter ni hotela ničesar slišati o poravnavi, a bilo bi popolnoma neumestno pričakovati v prvem momentu razburjenja kaj drugega, dočim so še vsi spomini pekli kot odprte rane. Vsled tega ni polagal na vse to nikake važnosti ter je mislil in bil prepričan, da bo čas vse ublažil.

Razventega pa je bila še ena okoliščina, od katere si je obetal velike pomoči. Marija je bila prišla skoro naga s Ageershuus, brez oblek in dragocenosti ter bo gotovo pogrešala sijaj, na katerega se je navadila. Na drugi strani pa je mogel Ulrik Frederik, če je bil še tako jezen, le težko misliti resno na ločitev. Njegove denarne zadeve niso bile v takem redu, da bi se mogel ločiti od Marijine dote. Dvanajsttisoč tolarjev je veliko denarja in težko je pogrešati zlato, dragocenosti in drugo, potem ko jih ima človek že enkrat v rokah. —

Poteklo je pol leta in na Tjele je bilo vse dobro. Marija se je dobro počutila na tihem dvoru. Globoki mir, ki je vladal tukaj, enoličnost dni in popolno pomanjkanje vseh razburljivih dogodkov je bila za njo nekaj novega, kar je uživala s pasivnim zadovoljstvom.

Če je mislila na preteklost, se ji je zdela kot utrudljiv boj, kot pehanje za ciljem, katerega se ne pozna. Prevzelo jo je veselo čustvo miru in zadovoljstva in prepričana je bila, da je našla miren kotiček, kjer je ne more nihče najti in kjer lahko živi svoje dneve v popolnem miru.

S tem časom ji je postal ta mir mučen ter je umrl v njej. Sence so postajale vedno bolj temne in pričela je prisluškovati, kedaj bo slišala glas o življenju. Vsled tega ji je dobro došlo, ko ji je ponudil Erik Grubbe izpremembo. Rekel ji je, da naj gre na grad njenega soproga, Kaloe, ter stanuje tam.

Obrazložil ji je, da se lahko pusti vzdržati na tem gradu, dočim ima njen mož v rokah še vse premoženje. Lahko bi živela kot Bog v Franciji, imela številno služabništvo ter se vse drugače gibala kot tu v Tjele, kjer živi preveč borno in neprimerno zanjo. Razventega se je v dotnem pismu kralja, v katerem se ji je obljubilo tisoč ton zrna, gotovo mislilo na grad, ki je ravno tisoč ton velik in katerega se je sodnijsko prepisalo na Ulrika Frederika pol leta po njegovi poroki. Če bi se torej zopet ne pobotala, je bilo povsem vrjetno, da ji bi moral Ulrik Frederik odstopiti ta grad, ki ji je bil določen za slučaj, da bi njen mož preje umrl. Raditega bi bilo primerno, da bi Marija spoznala ta grad ter da bi se tudi Ulrik Frederik navadil na misel, da se nahaja v njeni posesti. Na podlagi vsega tega bi ga ji preje odstopil.

Misel Erika Grubbe v tej zadevi je bila ta, da se je hotel iznebiti stroškov, katere mu je povzročalo bivanje Marije na Tjele. Tudi bi postal spor med Marijo in Ulrikom Frederikom v očeh sveta manjše važnosti kot je v resnici bil.

Marija je torej odpotovala na Kaloe, a ni bila v stanu voditi tam življenje kot ga je pričakovala. Ulrik Frederik je namreč dal svojemu oskrbniku, Johanu Utrechtu, povelje, da naj pač sprejme madamo Gueldeloewe ter jo zalaga z vsem potrebnim, da pa ji ne sme dati niti vinarja v gotovini. Na gradu Kaloe je bilo razventega še veliko bolj dolgočasno kot na Tjele in vsled tega bi Marija gotovo ne ostala dolgo časa tam, če bi se ne pojavil gost, ki ji je postal v kratkem več kot gost.

Njegovo ime je bilo Sti Hoeg.

Izza onega slavlja na gradu Frederiksborg je mislila Marija večkrat na tega svojega svaka in sicer vedno z občutkom iskrene hvaležnosti. In vsaki pot, kadar je bila na Ageershuus žaljena, ji je bila naravnost tolažba spomniti se spoštljivega in tiho obožujočega dvorjenja, s katerim jo je obdajal Sti Hoeg. Marija si je pričela želeti njegove družbe ter je vedno zdihovala, kadar je odhajal. Vsled tega sta postala zelo zaupna drug proti drugemu in malo je bilo stvari, katere bi skrivala drug pred drugim.

Sti Hoeg ni nikdar ostal na gradu dalje kot dva ali tri dni. Nato je odšel na obiske v okolico....

— Madama! — je vprašal Sti Hoeg nekega dne, — ali je vaš namen vrniti se k njegovi ekscelenci, če bi prosil za popolno odpuščanje?

— In tudi če bi prilezel na kolenih sem, bi ga pahnila od sebe. Jaz imam za njega le zaničevanje in stud, kajti on nima v sebi niti najmanjšega občutka resnične ljubezni. On je zaničevanja vreden človek, len, zopern postopač ter baba, ne pa možki. On ima prazne, nezveste oči vlačuge ter tudi brezdušno, koprneče poželjenje take ženske. Nikdar se ga ni še prijela poštena, odkritosrčna strast in nikdar ni še prišla odkritosrčna beseda preko njegovih ustnic. Jaz ga sovražim, Sti, ter se čutim onečaščeno vsled prijema njegovih poželjivih rok.

— Torej hočete predlagati ločitev?

Marija je odgovorila, da je to njena želja in volja in da bi bila stvar že davno v tiru, če bi hotel njen oče to, a ta je prepričanja, da se bo cela zadeva še mirno iztekla, v čemur se pa grozno moti. —

To se je zdelo Sti Hoeg slabo rečeno. On si je v svojih mislih izslikal za njo čisto drugačno življenje kot pa v oddaljenem kotu Jutlandske in pa v vlogi udove. Na dvoru je bila njena vloga izigrana, kajti Ulrik Frederik je bil tam kaj dobro zapisan ter jo je lahko držal od dvora. Ne, bil je mnenja, da dobi nazaj svojo doto ter zapusti deželo, v katero naj bi se nikdar več ne vrnila. S svojo lepoto in svojimi manirami pa si lahko ustvari v Franciji veliko lepše življenje kot pa v tej bedni deželi, s svojim kmetavzarskim plemstvom ter ubogo imitacijo dvora.

To je rekel in borno življenje v samoti na Kaloe je tvorilo dobro ozadje za očarljive slike, katere je čaral na dan o sijaju in krasoti dvora Ludovika XIV. Marija je bila od tega omamljena ter so imele vse njene sanje Francijo za predmet.

Sti Hoeg je bil še vedno kot preje zaljubljen v Marijo Grubbe ter je govoril veliko z njo o tej svoji strasti, ne proseče in jokaje in tudi ne z upom ali obžalovanjem, temveč popolnoma brezupno, vedno povdarjajoč brezupnost njegove strasti. Sprva je poslušala Marija te njegove tožbe z boječim presenečenjem, a kmalu so jo pričela interesirati ta razpravljanja o ljubezni, kojih vzrok in vrelec je bila sama. Očaralo jo je, da je bila gospodarica tako čudne nrave kot je bila ona Sti Hoeg. Ni pa trajalo dolgo časa, da so ta izvajanja Sti Hoeg vzbujala v njej bolestno iritacijo.

Prišlo je do tega, da se je vrnila Marija k svojemu očetu na Tjele in sicer na njegovo zahtevo.

Ko sta se poslovila ter je že ona pritisnila z roko na kljuko, se je obrnil on ter rekel:

(Nadaljuje se).

Velika zaloga vina in žganja.

MARIJA GRILL

Prodaja belo vino po ..... 70c. gallon
črno vino po ..... 50c. „
Drožnik 4 gallone za $11.00
Brinjevec 12 steklenic za $12.00
„ 4 gallone (sodček) za..... $16.00

Za obilno naročbo se priporoča

Marija Grill,
5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio

MODERNO UREJENA
TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVRSTNE TISKOVINE IZVRŠUJE PO NIZKIH CENAH.

• • • •

• • DELO OKUSNO. • •

• • • •

IZVRŠUJE PREVODE V DRUGE JEZIKE.

• • • •

UNIJSKO ORGANIZIRANA.

• • • •

POSEBNOST SO:

DRUŠTVENA PRAVILA, OKROŽNICE — PAMFLETI, CENIKI I T. D.

VSA NAROČILA POŠLJITE NA:

SLOVENIC PUBLISHING CO.
82 Cortlandt St., New York, N.Y.

Kaj pravijo pisatelji, učenjaki in državniki o knjigi Berte pl. Suttner

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolajevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem z velikim užitkom prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga zelo vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli....

Friderik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madama Staal ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: "Doli z orožjem je pravo ogledalo sedanjega časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehote pomisliti, da se bližajo človeštvu boljši časi. Kratkomalo: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovski: To knjigo bi človek najrajše poljubil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Štajerski pisatelj Peter Rosegger piše: Sedel sem v nekem gostu pri Krieglach in sem bral knjigo z naslovom "Doli z orožjem!" Prebiral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem zaželel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bo je tudi v šolah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne mogelo ustanoviti družbe, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Hart: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jih kdaj bral....

C. Neumann Hofer: — To je najboljša knjiga, kar so jih spisali ljudje, ki se borijo za svetovni mir....

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne bom slavil knjige, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom poudil. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostolje, ki bi šli širje križemsvet in učili vse narode....

Finančni minister Dunajewski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta ženska Berta pl. Suttnerjeva. Prosim Vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 50 CENTOV.

Naročajte jo pri:

Slovenic Publishing Co.,
82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH. — NAROČITE SE NANJ!

NAZNANILO,

Cenjenim naročnikom v Utah, Colorado in New Mexico sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik,

Mr. OTO PEZDIR,

ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati tozadevna potrdila

Upravništvo "Glas Naroda".

Prosti nasvet in informacije priseljencem.

"Bureau of Industries and Immigration" za državo New York varuje in pomaga priseljencem, ki so bili oslepljeni, evropni ali z katerimi se je slabo ravnalo.

Brezplačno se daje nasvete priseljencem, kateri so bili oslepljeni od bankirjev, odvetnikov, trgovcev z zemljišči, prodajalcev parobrodnih listkov, spremljevalcev, kažipotov in posestnikov gostilen.

Daje se informacije v naturalizacijskih zadevah: kako postati državljan, kjer se oglasiti za državljanske listine.

Sorodniki naj bi se sestali s priseljenci na Ellis Islandu ali pri Barge Office.

DRŽAVNI DEPARTMENT
(State Department of Labor)
BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION.

Urad v mestu New Yorku: 98 East 29th St., odprt vsaki dan od 9. ure zjutraj do 5. popoldaj in v torek zvečer od 6. do 10. ure.

POZOR KOJAKI!

Najbolj uspešno mazilo za ženske in moške lase, kakor tudi za moške brke in brado. Ako se rabi to mazilo, zrastejo v 6 tednih krasni, gosti in dolgi lasje, kakor tudi moškim krasne brke in brada in nebodo odpadali in ne osivel. Revmatizem, kostibol ali trganje v rokah, nogah in križu v 8 dneh popolnoma odpravim, rane, opekline, bule,ture, kraste in grinte, potne noge, kurje oči, bradovice, ozebline v par dneh popolnoma odstranim. Kdor bi moja zdravila brez uspeha rabil, mu jamčim za $5.00. Pišite takoj po cenik in knjižico, pošljem zastonj.

JAKOB WANČIČ,
1099 E. 64th St., Cleveland, Ohio.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in pa kolonijskih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov; na 70tih straneh in vsaka stran je 10½ pri 13½ palca velika;

Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v znamkah in natančen naslov in mi vam takoj odpošljemo zaželjeni atlas. Pri večjem odjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

ZASTONJ
deset (10) HASSAN kuponov
(IZREŽITE TA KUPON)

TEN TEN TEN TEN

Ta POSEBNI KUPON je vreden deset (10) HASSAN CIGARETNIH KUPONOV ako se ga predloži skupno z devetdesetimi (90) ali več redno nimi HASSAN CIGARETNIMI KUPONI v kaki na tih HASSAN PREMIJSKIH POSTAJ ali pri

THE AMERICAN TOBACCO CO.,
Premium Dept. 490 Broome St., New York, N. Y.
(Ta ponudba ugasne 31. decembra 1915.)

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav.

Velikost je 21 pri 28 palcih

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

Stensko mapo cele Evrope $1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani Zjedinjene države in na drugi pa celi svet, cena $1.50.

Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalmacije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15 centov.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Italije, Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepričal, da dospejo denarne pošiljatve tudi sedaj zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljatve v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino.

100 K velja sedaj $15.50 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.